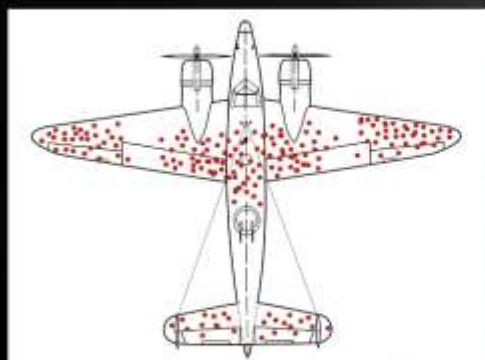

RUIMTE MAKEN

VNG KENNISDAG 2025

FLORIS ALKEMADE

30 JUNI 2025

DE KUNST VAN RICHTING TE VERANDEREN

HET ANTIEKE ROME

SUN CITY, ARIZONA

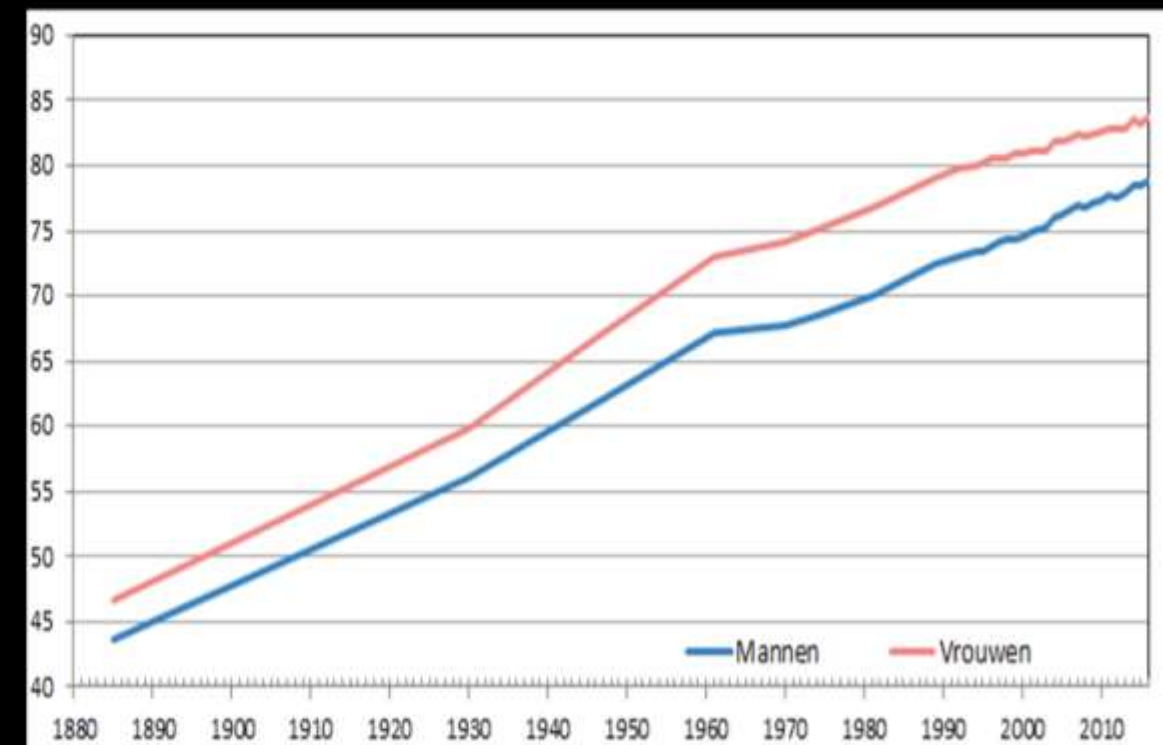
EEN VERANDERENDE STAD EN EEN VERANDERENDE WOONOMGEVING

VOEDSEL ALS %
VAN ONS INKOMEN

GEMIDDELTE
LEVENSVERWACHTING

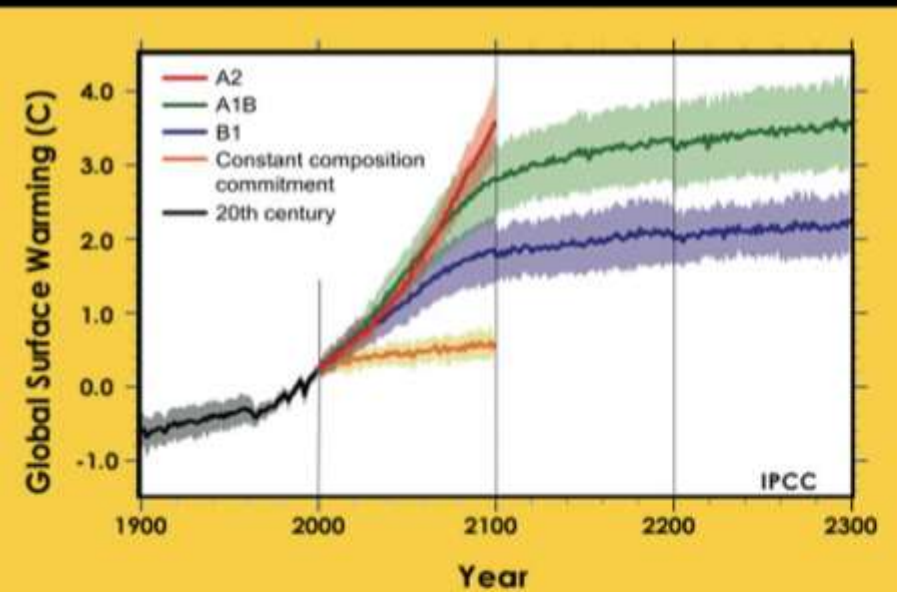
11%	2020	81 j
24%	1969	73 j
39%	1950	67 j
50%	1890	46 j
70%	1850	37 j

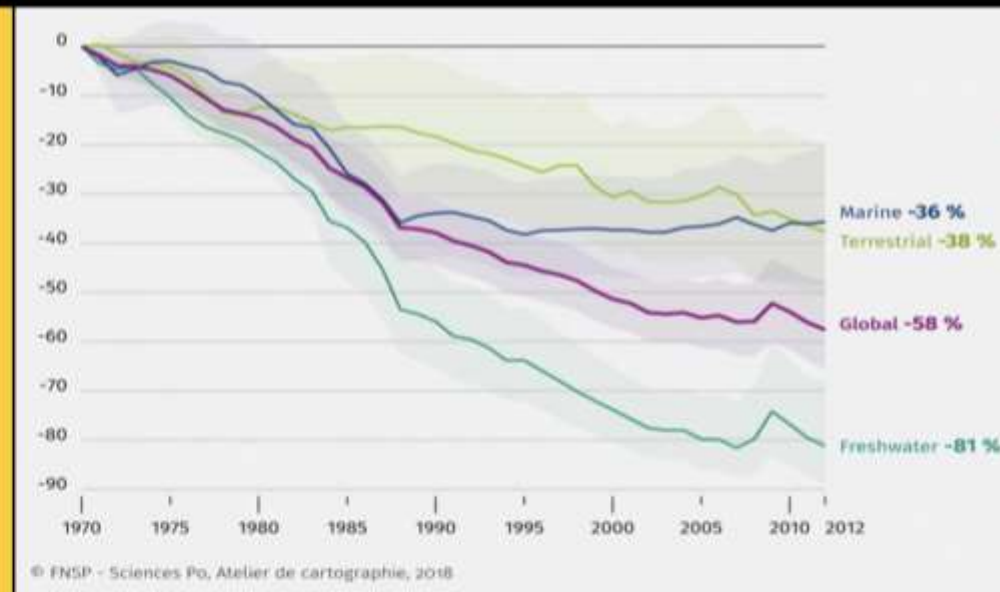

NIEUWE ECONOMIE
PAKKETBEZORGER OP
BLACK FRIDAY BIJ EEN
APPARTEMENTENCOMPLEX IN
AMSTERDAM (25 NOVEMBER 2022)

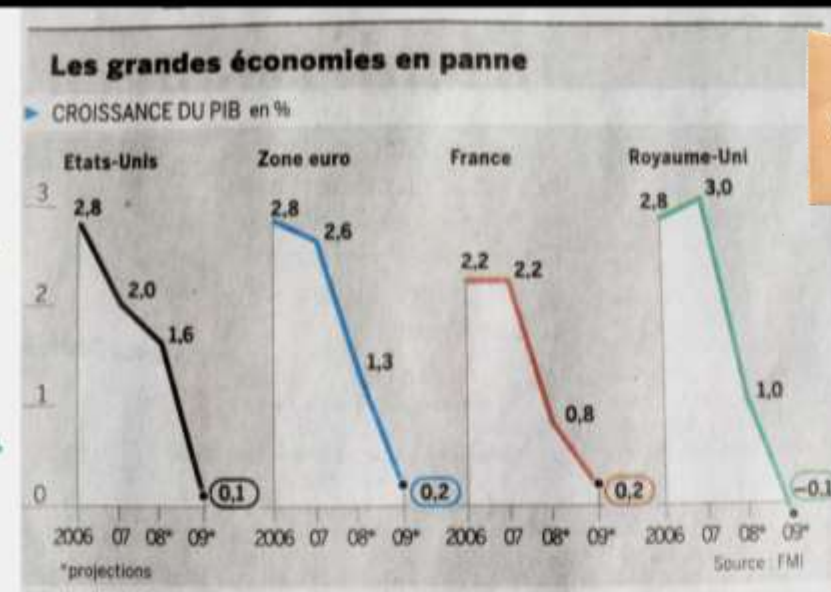
VAN ZELFSPREKEND GEWORDEN GRENZELOZE OVERVLOED

Klimaat verandering

Afnemende biodiversiteit

Economische crisis

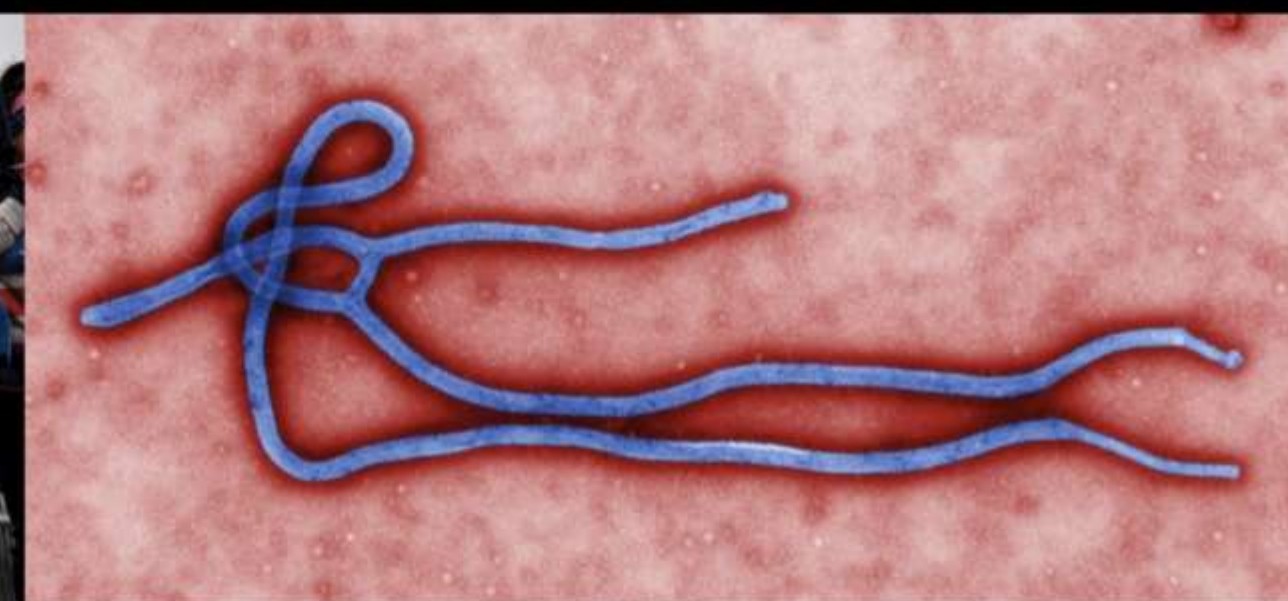
Internationale spanningen

Migratie en segregatie

Waanideeën

Infectieziektes

DE PRIJS DIE WE VOOR ONZE WELVAART BETALEN IS HOGER DAN DE WINST ERVAN

Het platteland stort in

'Overall ter wereld is diep respect voor de Nederlandse landbouw'

Zomerrubriek De Pluim - Jaloerse blikken uit het buitenland

In Nederland mogen we dan kritisch zi
energieslurpende groentekassen en i
in het buitenland kijken ze daar heel a
landbouwexpert Adam Anders. 'Overa
respect voor de expertise van Nederla
bloemen en planten. Dat gaat heel ver

Door: Mac van Dinther 12 augustus 2017, 17:50

Veel melkveeboeren willen stoppen

21-02-2017, 16:27 ECONOMIE

'Nederlandse boeren hebben laagste milieu-impact ter wereld'

DI 12 AUGUSTUS, 06:00 BINNENLAND.ECONOMIE

Krotten op het platteland

Tussen de wanhopige boeren:
'Als jij weet wat ik moet doen,
zeg het me'

"Ik hoor al wat grommen in de verte", zegt melkveehouder Ard van Calis
grijnzend. De ongeveer 250 hoofden voor het provinciehuis in Den Bosch
draaien richting de straat. Luid brommend tuffen zes tractoren het plein op.

Waarom staan in Nederland zo veel megastallen?

DI 15 AUGUSTUS, 16:00 BINNENLAND.ECONOMIE

In Nederland zijn ongeveer 106 miljoen kippen, 12,5 miljoen varkens en 4,3 miljoen koeien. Aardig wat voor een klein land, en dat is een van de redenen waarom we de dieren in megastallen stoppen.

**YVON JASPERS
ONDER VUUR**
Nekt reclame BZV-icoon?

OP DE ACHTERGROND EEN OMGEKEERDE EVOLUTIE

AMSTERDAM

Thuiszorg staat onder grote druk: "De hele zorgketen loopt vast"

15 december 2021, 07:00 uur · Aangepast 15 december 2021, 07:19 uur · Door Martine Bakker

Net als de ziekenhuiszorg en verpleegzorg staat op dit moment ook de thuiszorg in Amsterdam zwaar onder druk. Niet alleen corona is daar debet aan, maar ook een nijpend personeelstekort. "Het gebeurt dat we niet elke dag kunnen komen voor een wond, dan

actiz

Onze missie CAD Publicaties Academie Over Actiz

Nieuws Agenda Contact Mijn Actiz

NOS Nieuws · Dinsdag 17 mei 2022, 09:00

'Zorg moet rigoureuus veranderen', luidt boodschap campagne Zorginstituut

ZORGVISIE

Vakinformatie Events & Opleidingen Service Partners

HOME / ACHTERGROND / KUIPERS 'ZONDER NIEUW PREVENTIEAKKOORD' GALA LOOPT DE ZORG VAST

PREVENTIE

06 FEB 2023

3552 KEER GELEZEN

Opblaas Reacties 2 Delen

Kuipers: 'Zonder nieuw preventieakkoord GALA loopt de zorg vast'

Bart Kiers

Frits Baltzen

De drie VWS-bewindslieden, gemeenten, zorgverzekeraars en GGD'en willen met het Gezond en actief leven akkoord (GALA) preventie een boost geven. In een gezamenlijk interview leggen de ministers Kuipers en Helder en staatssecretaris Van Ooijen uit hoe GALA een zorginfarct moet voorkomen en de druk op huisartsen, wijkverpleging en de SEH moet verminderen. 'GALA maakt preventie niet meer vrijblijvend.'

Trouw

f t in

VERDIEPING

DIARZAAMHEID&ECONOMIE

RELIGIE&FLOSOOFIE

OPINIE

CULTUUR&MEDIA

PODCASTS

ACHTERPAGINA

Dementie

Dementiezorg loopt vast, drastisch ingrijpen geboden

de Volkskrant

Columns Aandheving Marnko Topverhalen vandaag Opinie Cultuur & Media Podcasts Beter Leven Economie Wetenschap

INTERVIEW MARIAN KALJOUW

De zorg staat voor een grotere verandering dan ooit tevoren: 'Alles blijven doen wat we doen, dat kán niet meer'

De zorg moet radicaal veranderen, zegt Marian Kaljouw bij haar afscheid als bestuursvoorzitter van de Nederlandse Zorgautoriteit. Om de toegankelijkheid te behouden, moeten er 'harde keuzen' worden gemaakt.

Michiel van der Grinten 23 mei 2022, 09:00

Weer de komende dagen TV-Gids Digitale Krant Shop

NIEUWS REGIO SPORT SHOW PLAY PODCAST PUZZEL

Binnenland Buitenland Politiek Economie Bizar Wetenschap Reizen Opinie

Een leerling van een basisschool op de stoel van de schooltandarts. © ANP

Pleidooi voor drastische omslag zorgstelsel: 'Koppel zorgpremie aan

Joop

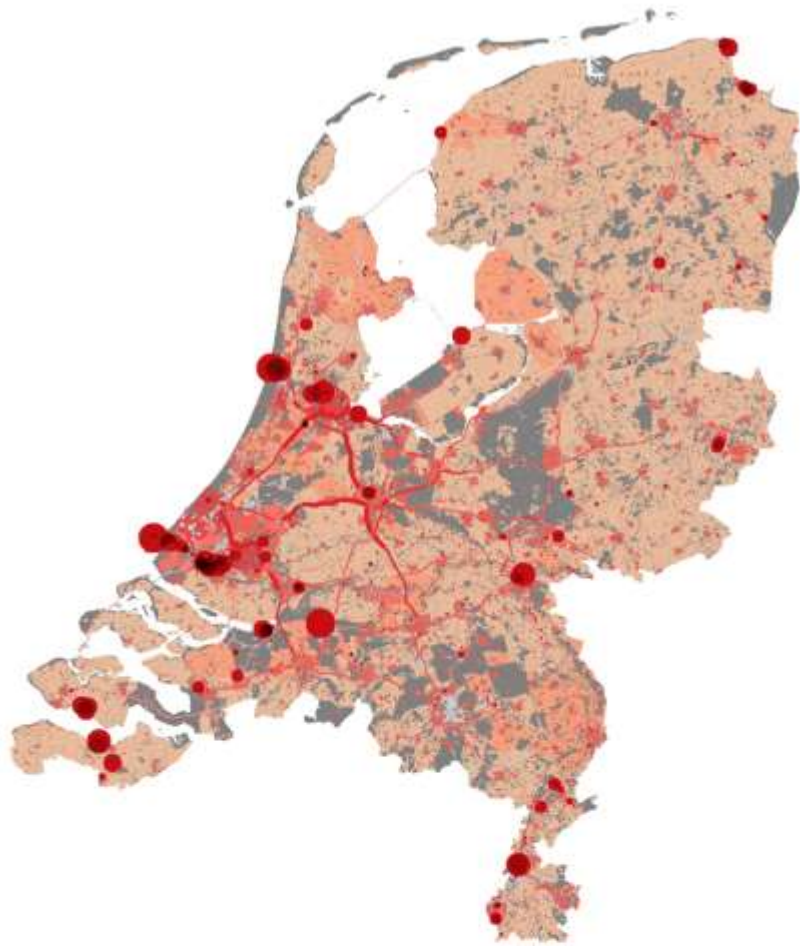
Welke minister durft het huidige zorgsysteem failliet te verklaren?

OP DE ACHTERGROND EEN OMGEKEERDE EVOLUTIE

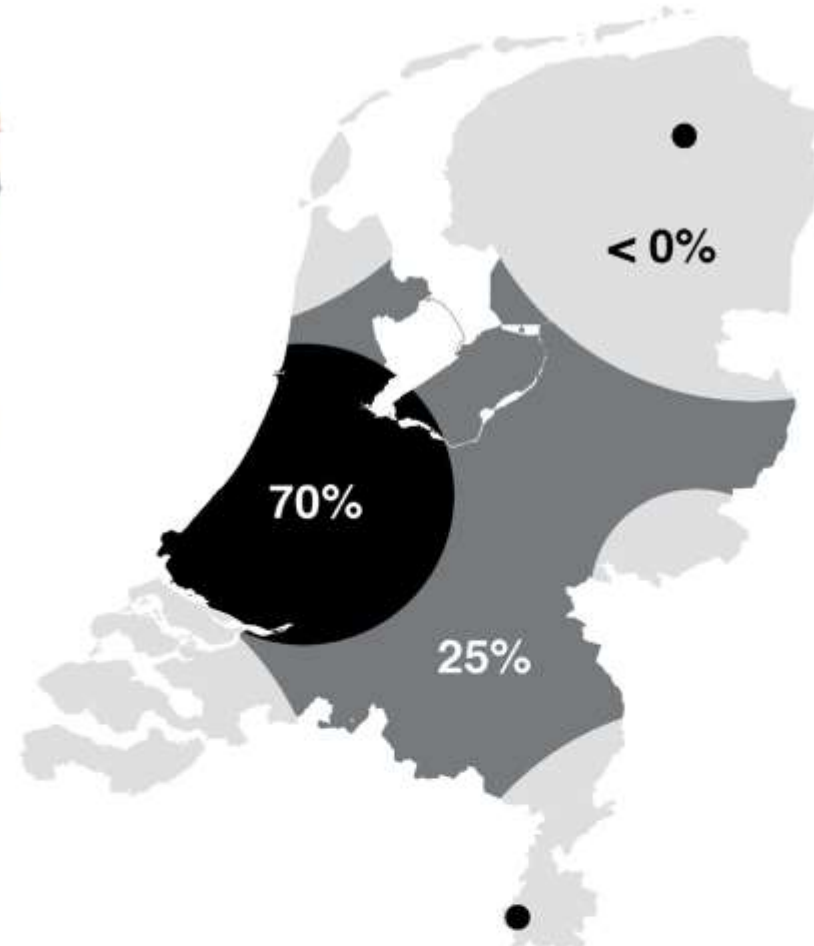
De zorg voor mensen met dementie schiet tekort en dreigt vast te lopen. De zorg moet professioneler, beter en centraal worden georganiseerd.

‘TRANSFORMATIVE CHANGE’

EEN FUNDAMENTELE VERANDERING
IN DE SOCIALE, ECONOMISCHE EN
TECHNOLOGISCHE STRUCTUREN VAN ONZE
MAATSCHAPPIJ

Parijs halen
Energietransitie

Eén miljoen woningen
Woningbouwopgave

Droge voeten & een koel hoofd
Klimaatadaptatie

Kringlooplandbouw
Landbouwtransitie

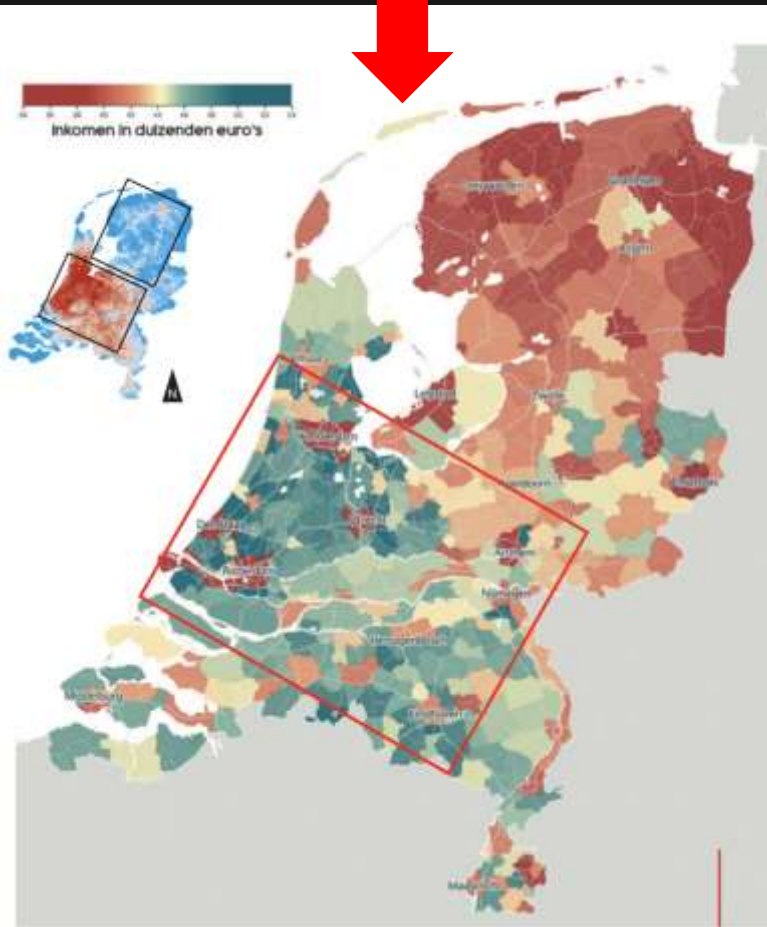
Transities benutten als kans om Nederland

We staan voor grote opgaven, we moeten...

rijker, hechter en schoner te maken

EEN RUIMTELIJKE
CONTEXT

HET GEMIDDELD
INKOMEN DAARIN

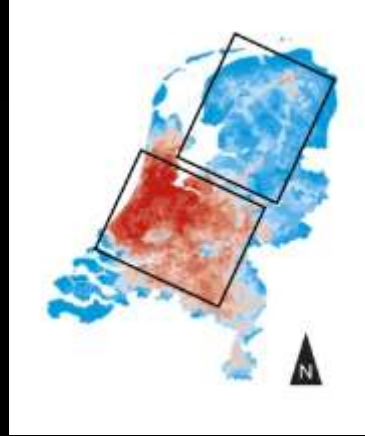
DE RANDSTAD IS
GESCHIEDENIS,
LANG LEVE DE
MIDDENSTAD

EEN GROOTSTEDELIJKE METROPOOL VAN 10 MILJOEN INWONERS IN 100 X 125 KM

Bron : De emancipatie van de
periferie, essay RBM , 2016

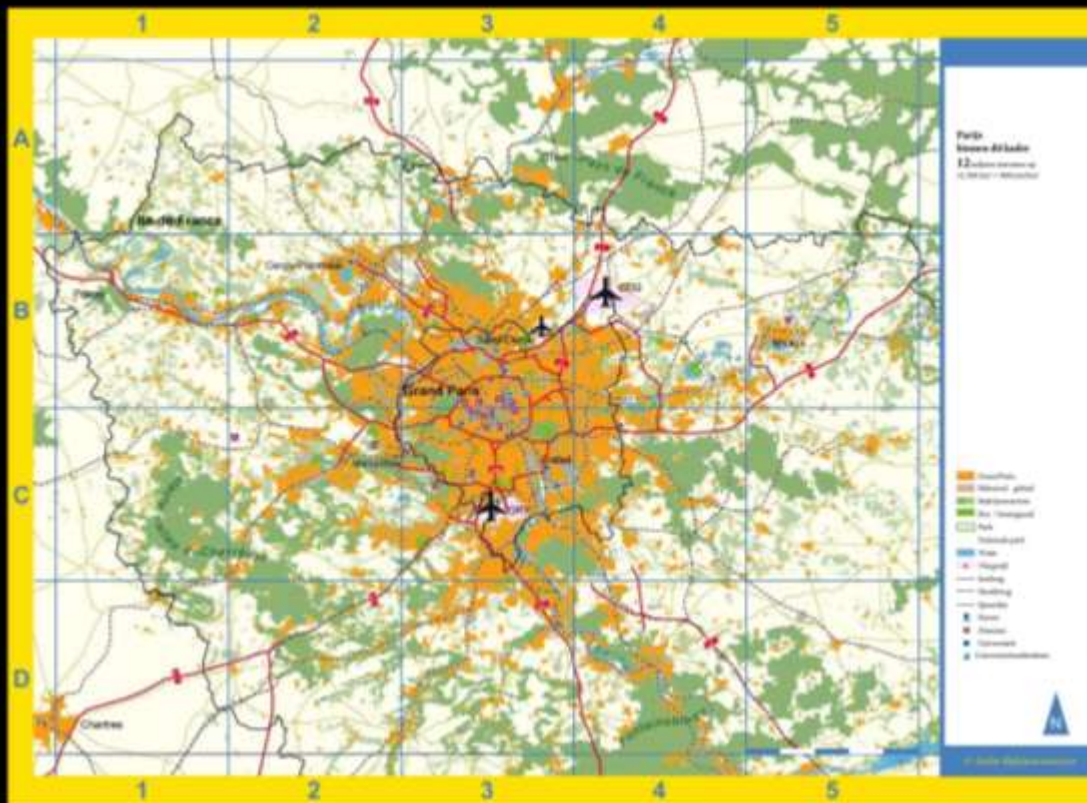
drie maal 100 x 125 km

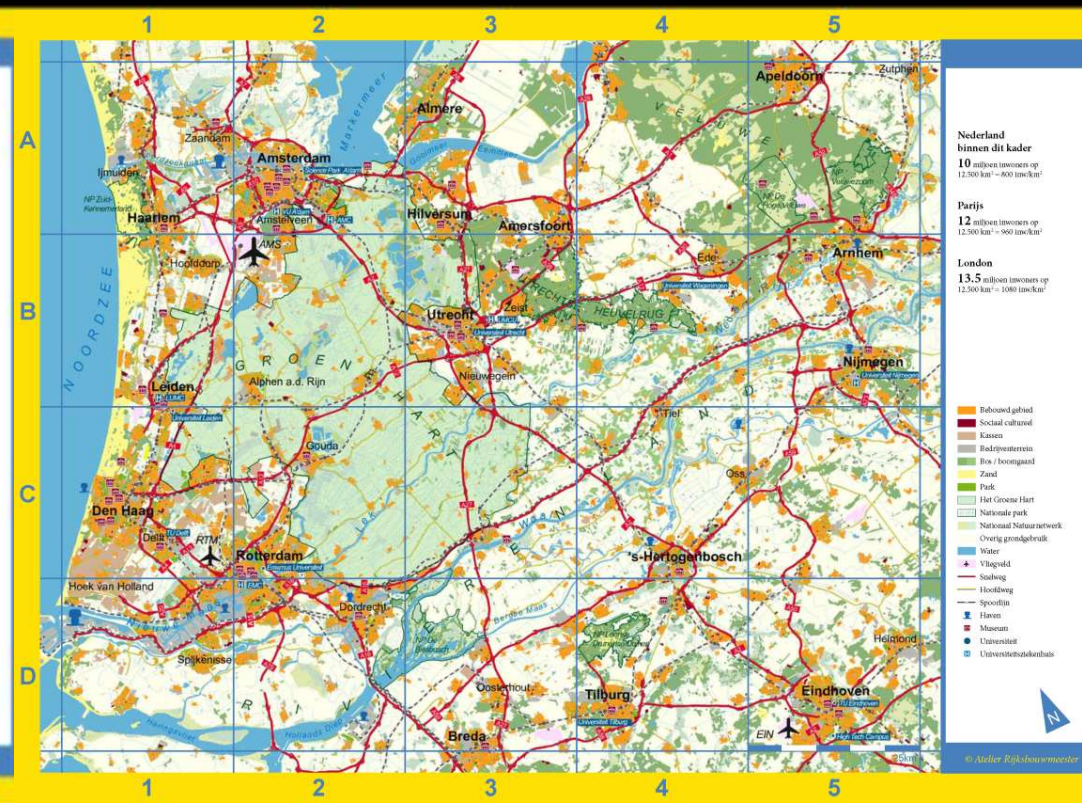
Parijs

Nederlands midden

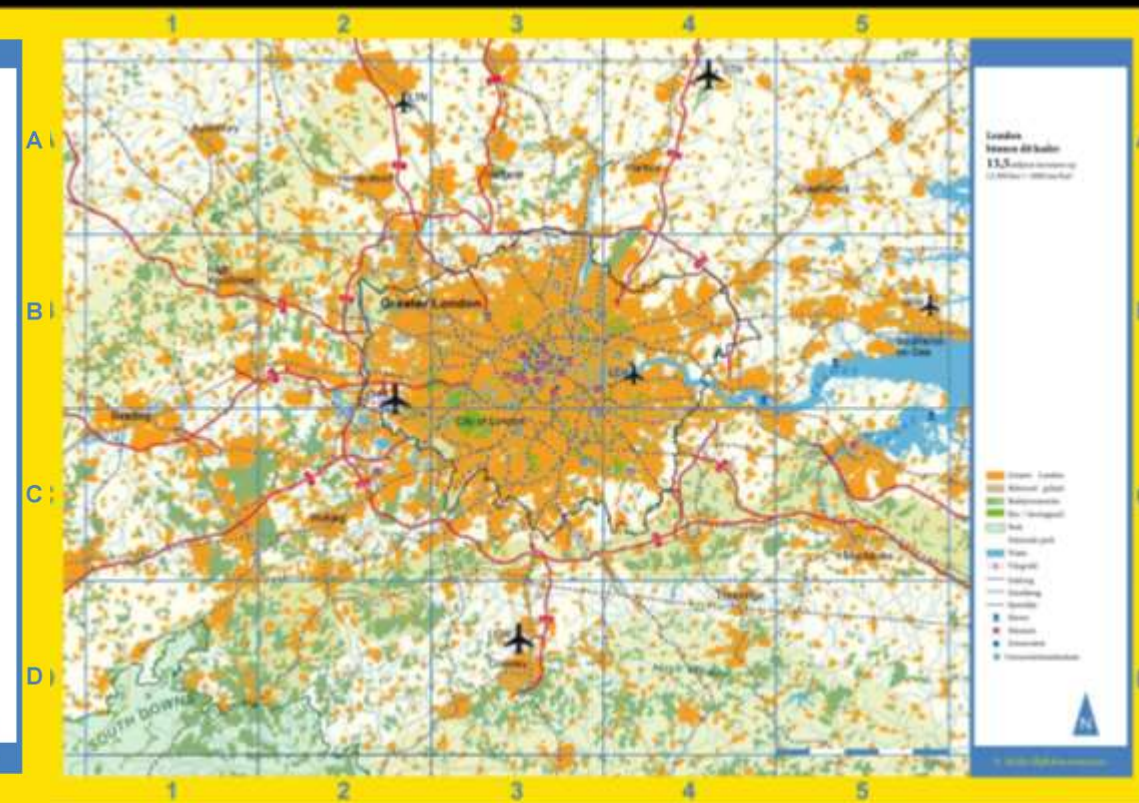
Londen

12 miljoen inwoners

10 miljoen inwoners

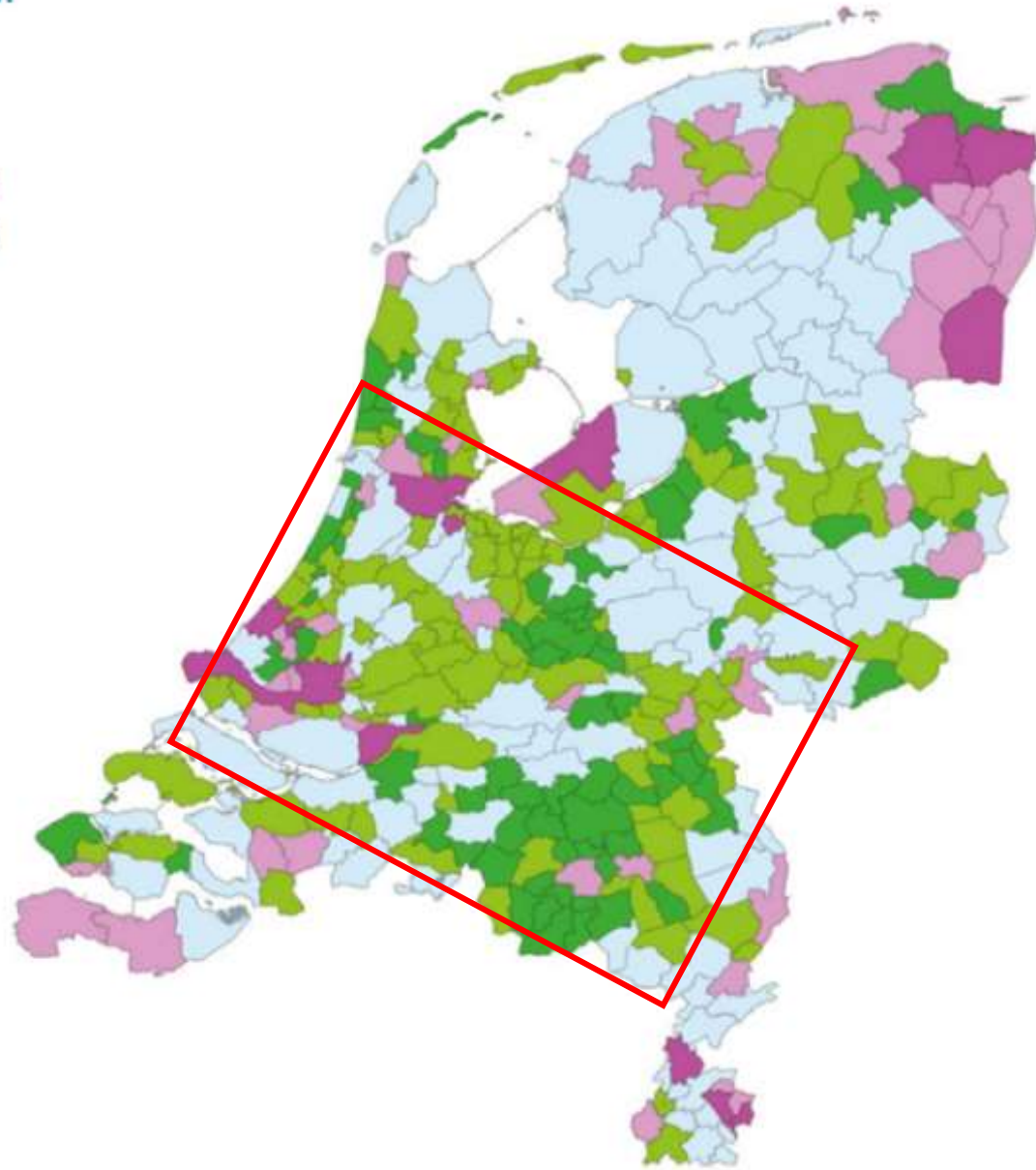
13,5 miljoen inwoners

DE DYNAMISCHE KRACHT VAN DE MIDDENSTAD

Figuur 1.1.1 Brede welvaart per gemeente, gemeten in aantallen indicatoren met een (zeer) lage score

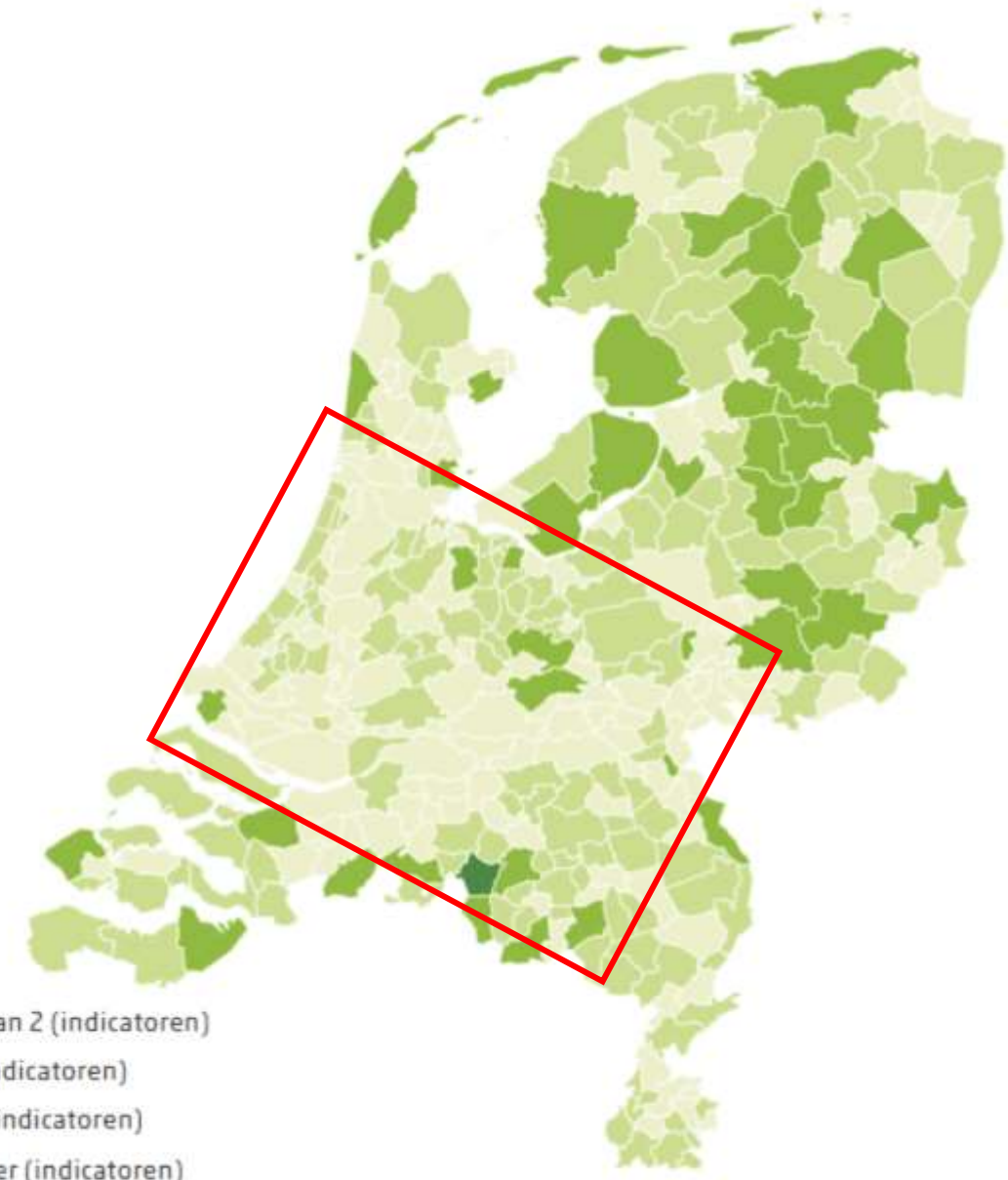
Indicatoren

- 0 - 2
- 3 - 5
- 6 - 10
- 11 - 15
- 15 - 20

Bron: Raad voor de Leefomgeving, CBS 2022

Indicatoren bovenaan de ranglijst brede welvaart 'later'

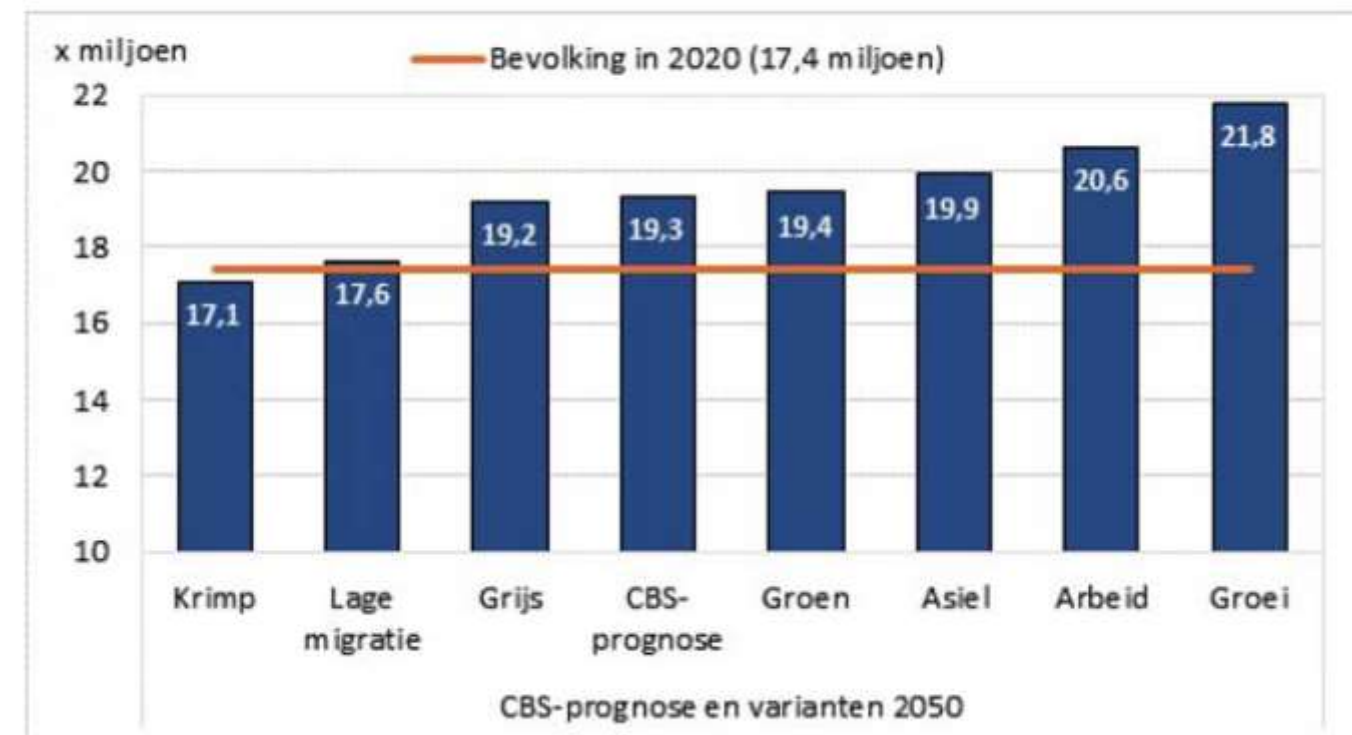
- Minder dan 2 (indicatoren)
- 2 tot 5 (indicatoren)
- 5 tot 10 (indicatoren)
- 10 of meer (indicatoren)

De kaart toont het aantal indicatoren waarvoor een gemeente behoort tot het bovenste kwart van de ranglijst van gemeenten

Figuur 1 Bevolkingsomvang in 2020 en in 2050 per variant en volgens de CBS-prognose¹

¹ NIDI/CBS (2020), Bevolking 2050 in beeld. *Drukker, diverser en dubbelgrijs*, p. 36.

«Bevolking van 2050 in beeld 1. Drukker, diverser en dubbelgrijs»

CBS PROGNOSE 2050 : 19,3 MLN + 1,9 MJ INW

GROEI SCENARIO 2050 : 21,8 MLN + 4,4 MJ INW

2050 : MILJOENEN MENSEN ERBIJ, MILJOENEN WONINGEN ERBIJ

Het regeerprogramma

Wonen en volkshuisvesting

- **Jaarlijks** bouw **100.000 extra woningen** waarvoor "afdwingbare" afspraken worden gemaakt
- Er moet **sneller** worden **gebouwd** en kritisch gekeken worden naar lokale regels en partijen die bouw vertragen
- 2,5 miljard euro voor **nieuwe infrastructuur** voor nog aan te wijzen **extra grootschalige woningbouwlocaties**
- Het kabinet hoopt **projecten** met relatief weinig stikstofuitstoot **vergunningsvrij** door te laten gaan

Mona Keijzer

Minister van Volkshuisvesting

en Ruimtelijke Ordening

25 juni 2025

VOLKSHUISVESTINGSWET

Met de Wet regie is de overheid weer terug in de volkshuisvesting

De Tweede Kamer bespreekt woensdag een wet die de minister meer invloed op de huizenmarkt geeft.

Sjoerd Klumpenaar
AMSTERDAM

Hoeveel wordt er gebouwd, waar wordt er gebouwd, voor wie wordt er gebouwd? Straks is het weer de minister van Volkshuisvesting die het laatste woord heeft over deze drie kwesties, in plaats van de markt.

De Tweede Kamer behandelt woensdag het wetsvoorstel dat dit regelt, de Wet versterking regie volkshuisvesting (kortweg: de Wet regie). Het is de belangrijkste van een serie wetten die nog onder voormalig woonminister Hugo de Jonge (CDA) is voorbereid. Het doel van de Wet regie is het Rijk weer het roer in handen geven voor de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid.

De minister kan met de wet grootschalige bouwlocaties aanwijzen en een percentage sociale huur bepalen. Ook provincies krijgen meer mogelijkheden om de bouw te versnellen. Dreigt de woningbouw vast te lopen op discussies tussen lagere overheden over ruimte of vergunningen, dan kan de minister als scheidsrechter optreden. Dit moet druk op gemeenten en provinciebesturen zetten om het bouwtempo hoog te houden.

Daarmee vormt de wet een belangrijk kantelpunt, namelijk de afsluiting van het tijdperk-Blok. Onder voormalig VVD-minister Stef Blok (2012-2017) werd de woningmarkt in grote mate overgelaten aan marktpartijen en investeerders uit binnen- en buitenland. Woningcorporaties werden financieel gekneveld en moesten terug naar wat Blok zag als hun kerntaak: niet het bouwen, maar vooral het beheren van sociale huurwoningen. Hierna ontstond maatschappelijke onvrede over woningbeleggers die woningen van corporaties en particulieren opkochten om die vervolgens in de vrije sector aan te bieden tegen een hoge huurprijs. De bouw van sociale en middenhuurwoningen viel grotendeels stil.

Nu Blok was er jarenlang geen minister meer die over wonen en ruimte ging. Met Hugo de Jonge kwam er in 2022 weer een minister voor Volkshuisvesting, en met de Wet regie legt zijn (niet)demissionair opvolger minister Mona Keijzer (BRR) de sturende rol van het Rijk nu ook wettelijk vast. Het hoofddoel: 100.000 woningen per jaar bouwen.

Snel en veel

Want snel en veel bouwen, zo is de brede overtuiging, is hard nodig. Het kabinet spreekt in zowel de memoïres van toelichting bij de wet als in het Hoofddijnenakkoord van een "wooncrisis". Vorig jaar werd het woningtekort geschat op ruim 400.000. Op de Woonstop in december ondertekende minister Keijzer met marktpartijen, de woningcorporaties, provincies en gemeenten het Woonakkoord, waarin werd afgesproken dat er jaarlijks 100.000 nieuwe woningen moeten komen. Dat aantal wordt nu nog lang

SAWA in Rotterdam. Het eerste woongebouw van hout, ruim 50 meter hoog. FOTO: WALTER HERFT

niet gehaald, in 2024 groeide de woningvoorraad, gecorrigeerd voor sloop, met zo'n 70.000 woningen – al zal het bouwtempo in de komende jaren naar verwachting toenemen. Er lijkt ook bij de oppositie steun voor delen van de Wet regie die het bouwtempo moeten opvoeren, zoals het inkorten van bezwaarprocedures voor omwonenden bij nieuwbouwprojecten groter dan twaalf woningen.

Keijzer scherpste het oorspronkelijke wetsvoorstel nog aan: een mantelzorgwoning op het eigen erf wordt vergunningsvrij, ook voor directe familie. Ten opzichte van haar voorganger wil ze de bouwsector faciliteren door regels te schrappen en buitenstedelijk bouwen gemakkelijker te maken. Dit moet de trage vergunningverlening deels versoepelen.

Het zal in het debat woensdag gaan over aantallen: welke woningen moeten waar komen, en voor wie zijn die bedoeld?

Met name woningzoekenden met een lager of middeninkomen hebben grote moeite om geschikte woonruimte te vinden. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, de prijzen voor koopwoningen zijn mede door schaarste de afgelopen jaren hand gestegen en ook in de vrije

Sommige wethouders verwelkomen liever duurdere koopwoningen

huursector is het steeds lastiger om aan een woning te komen.

Het aanbod voor starters en mensen met een lager of middeninkomen moet daarom worden uitgebreid, zo staat in het Hoofddijnenakkoord. Het kabinet, gemeenten en woningcorpo-

raties hebben afgesproken dat er vanaf 2029 ieder jaar 30.000 sociale huurwoningen bij moeten komen.

Dat aantal moet gehaald worden door afdwingbare nieuwbouwafspraken. Van alle nieuwbouw moet tweederde "betaalbaar" zijn en eenderde sociaal. Daar wordt onder verstaan: een koopwoning tot 390.000 euro, sociale huurwoningen (tot 880 euro huur) en middenhuurwoningen (met een huur tussen de 880 en 1.185 euro).

Een belangrijk deel van het debat zal draaien om de vraag: wie gaat er sociale huurwoningen bouwen, en waar moeten die komen?

Het oorspronkelijke wetsvoorstel van De Jonge was op dit punt rigide. Elke gemeente moest een percentage sociaal van 30 procent halen. Gemeenten die daar niet in slaagden, konden worden opgelegd dat ze hun bouwplannen moesten bijsturen en meer sociaal moesten bouwen. Gemeenten met "te veel" sociale huur, moesten

weer sterker inzetten op middenhuur.

Dit stuitte op bezwaren bij marktpartijen. Sociale en betaalbare woningen leveren immers minder op, en kunnen vaak pas rendabel worden gebouwd als er ook duurdere koopwoningen in een bouwproject zitten. Wat volgens critici ook meespeelt is dat sommige wethouders liever duurdere koopappartementen in hun gemeente zien verschijnen dan sociale huurwoningen, met de maatschappelijke problematiek die daar dikwijls bij komt kijken.

De bezwaren vielen bij Keijzer in vruchtbare aarde. Bij haar aantreden zwakte ze de 30-procentregel af; die geldt niet langer voor elk bouwproject of elke gemeente, maar gaat gelden per regio. Een belangrijke onderling meer flexibiliteit geeft om naar behoefte te bouwen. Zolang het percentage sociale huur opgeteld in de regio maar klopt.

26 juni 2025

Aan de oostkant van het Brabantse dorp Rijen moet over een paar jaar de nieuwbouwwijk Tussen de Leijen ontstaan. FOTOGRAFIE: HEBERDALESEN

REPORTAGE STIKSTOFCRISIS

Komen hier straks tweehonderd huizen waarin je niet mag wonen?

In Gilze en Rijen wordt een gebied klaargemaakt voor een nieuwbouwwijk, die vanwege stikstof voor de helft onbewoonbaar is.

Sjoerd Klumpenaar

GILZE EN RIJEN

Het is niet makkelijk niet uit te leggen. Ik vind dat echt lastig", zegt Conal Machielssen verbaasd. De wethouder van de lokale partij Nieuw 75 uit Gilze en Rijen tuurt voor zich uit. Voor hem strekt zich een bouwterrein uit met bogen zand en stapels groene bulten. In de verte rijden bouwtraktoren en graafmachines.

Hier, aan de oostkant van het Brabantse dorp Rijen, moet over een paar jaar de nieuwbouwwijk Tussen de Leijen ontstaan. De levering van de eerste woningen is gepland voor begin 2027.

In opdracht van de gemeente Gilze en Rijen wordt het braakliggende terrein nu "bouwrijg" gemaakt. Er worden riolering, bekabeling en bouwwegen aangelegd zodat de metabedrijven straks aansluitingen kunnen maken voor de toekomstige woningen. Als alles volgens plan gaat, staan hier over vijf jaar 175 woningen.

Alleen gaat niet alles volgens plan.

Duurzaam aanbesteed

Begin mei ontdekte de gemeente na nieuwe stikstofberekeningen dat er in Tussen de Leijen een bijzonder probleem is ontstaan: de toekomstige bewoners van de 175 woningen blijken samen te veel stikstof uit te stoten om de benodigde natuurvergoeding te krijgen

van de provincie Noord-Brabant.

Met de noordelijke blokken, goed voor 173 woningen, is niets aan de hand. Maar als de ruim 200 geplande woningen in het zuidelijke deel van de wijk bewoond zouden worden, zou dat te veel stikstof uitstoot creëren voor de omringende Natura 2000-gebieden.

De voorbereidingen en de bouw van de huizen kunnen in principe uitgevoerd worden met elektrische bouwmachines, zonder daarbij stikstof uit te stoten. „Daar gaan ondernemers hebben we bij de aanbesteding van het bouwrijp maken laten meewegen“, aldus wethouder Ma-

Cobouw introduceert Cobouw Pro: een premium toevoeging die betrouwbare bouwdata, journalistieke duiding en flexibele dashboards bundelt.

Op de doorbraaklocaties van Keijzer vertraagde de woningbouw juist

27 juni 2025

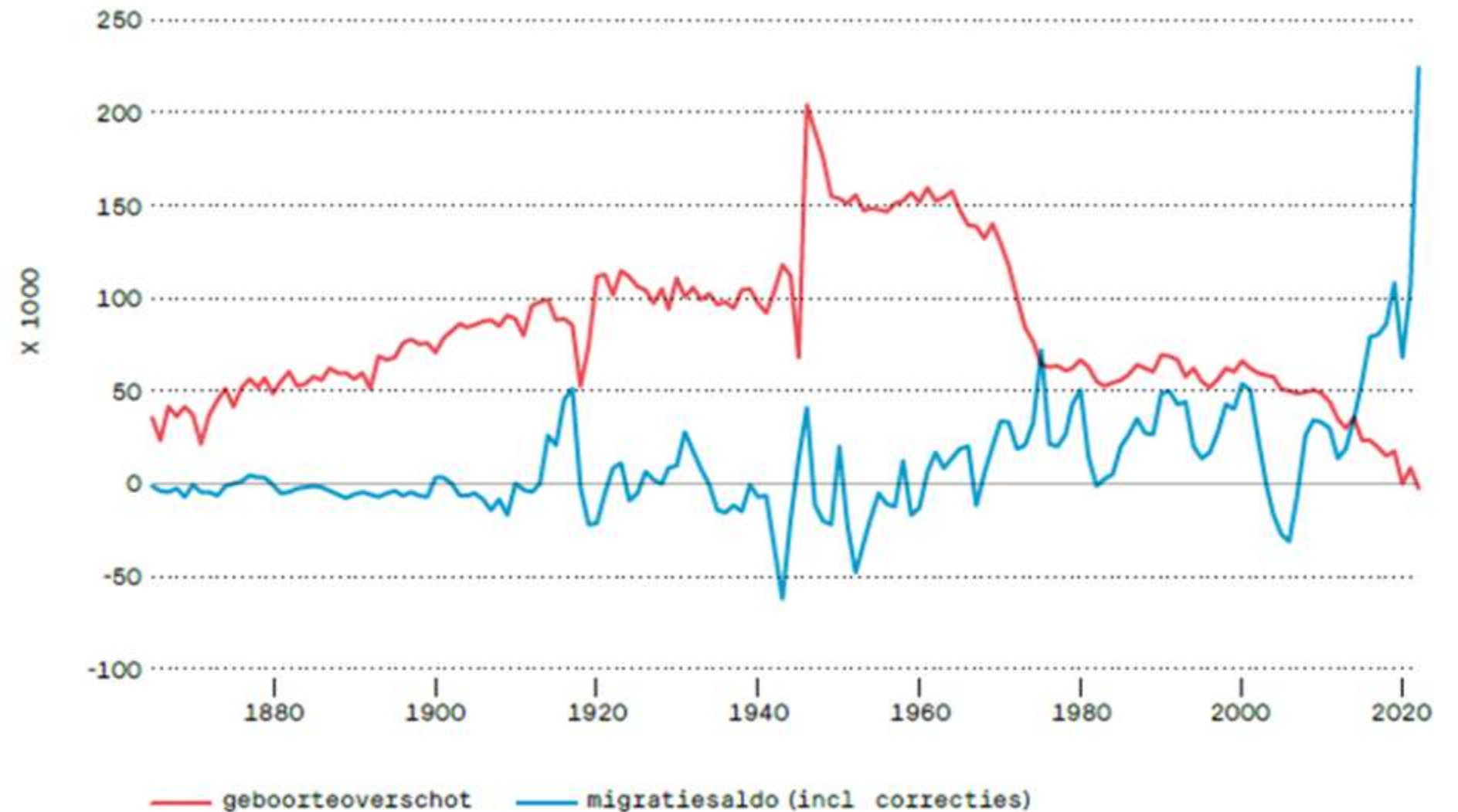
8 MILJOEN WONINGEN + 1

DE WOONOPGAVE

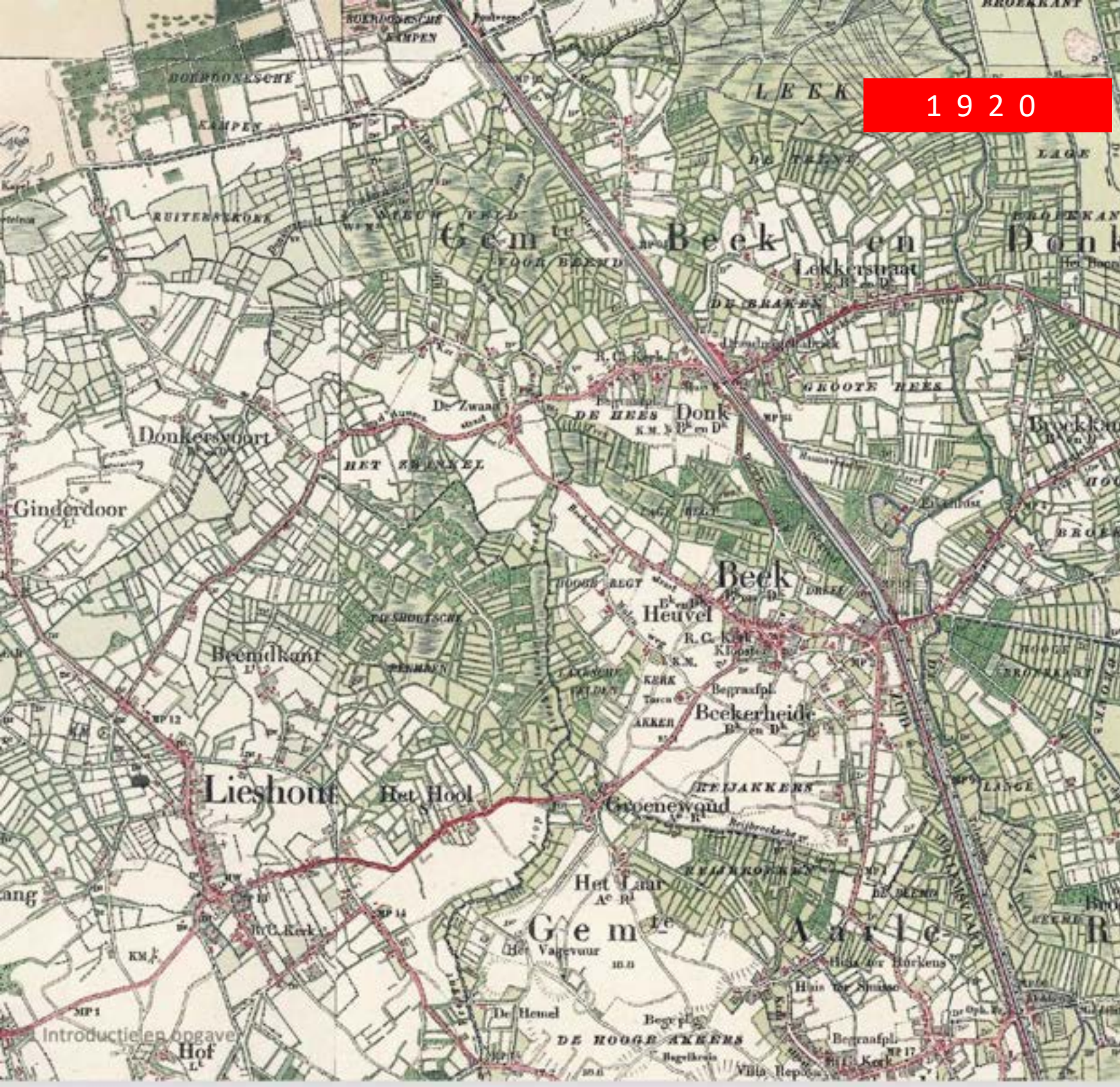

I - Bevolkingsgroei in historisch perspectief

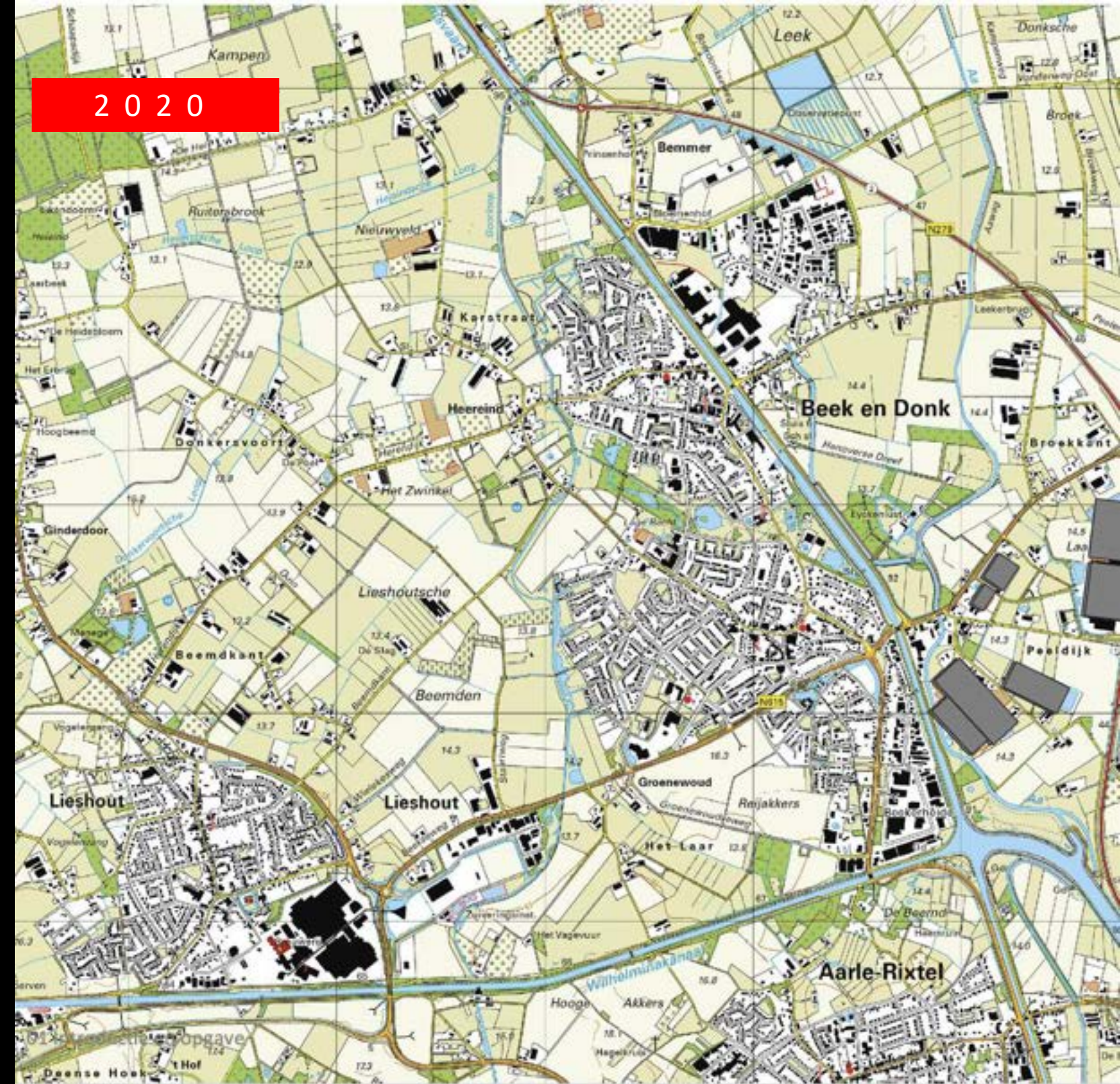
- Van hoog naar laag geboorteoverschot
- Migratie is motor achter huidige bevolkingsgroei

Figuur 1.10: Totaal verloop van geboorteoverschot en migratiesaldo (inclusief administratieve correcties vanaf 1977), 1865-2022 / Bron: CBS.

NEDERLAND 6,75 MLN INW 1920

2020 NEDERLAND 17,4 MLN INW (X 2,5)

R U I M T E Z O E K E N : D E J A A R R I N G E N O M I E D E R D O R P E N S T A D

Een ‘straatje erbij’ verhelpt de woningnood niet

Woningen bouwen langs de bebouwde kom is snel en goedkoop. Maar het levert slechts 10 procent van de benodigde woningen op, zegt het Planbureau voor de Leefomgeving.

Eppo König
DEN HAAG

Het klinkt als een simpele oplossing: in alle steden en dorpen van Nederland gewoon „een straatje erbij” bouwen om de woningnood tegen te gaan. Het staat in het regeerprogramma van het kabinet-Schoof, naast de locaties voor grootschalige woningbouw. Ook de voorganger van woonminister Mona Keijzer (BBB), Hugo de Jonge (CDA), had het vaak over „een straatje erbij”.

Maar waar kunnen die extra straatjes worden gebouwd en hoeveel woningen levert dat uiteindelijk op?

Maximaal 95.000 woningen, heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) nu berekend. Daarmee is het „een bescheiden bijdrage” van 10 procent van de woningbouwopgave, volgens het adviesorgaan van regering en parlement. Tussen 2022 en 2030 wil het Rijk in totaal 981.000 woningen bouwen om de woningnood tegen te gaan.

Er zijn ook argumenten tegen straatjes erbij bouwen. Zo hebben steden vaak nog de ruimte om te ‘verdichten’ met extra woningen op lege plekken, terwijl door extra straatjes de groene zones tussen de steden dichtslibben. Nieuwbouwwoningen aan stadsranden zijn vaak ruimer en duurder, wat het landelijke tekort aan sociale huur niet verkleint. In vergelijking met grote bouwlocaties vraagt het relatief veel planning en zijn de uitvoeringskosten hoog.

In de wereld van ruimtelijke ordening zijn er ook duidelijke tegenstanders. Lector Cees-Jan Pen van Fontys Hogeschool bijvoorbeeld noemt de „omarming” van straatje-erbij-planologie „ideeënarmoede”.

Het is snel, gemakkelijk en goedkoop, want wegen en kabels hoef je niet nieuw aan te leggen

Hoeveel straatjes erbij gebouwd kunnen worden, verschilt per provincie, en soms is er een groot gat met de lokale behoefte aan woningen. De meeste woningen tot 2030 zijn gepland in Noord-Holland (199.500) en Zuid-Holland (239.100), maar hiervan is met straatjes erbij slechts 3 procent te realiseren.

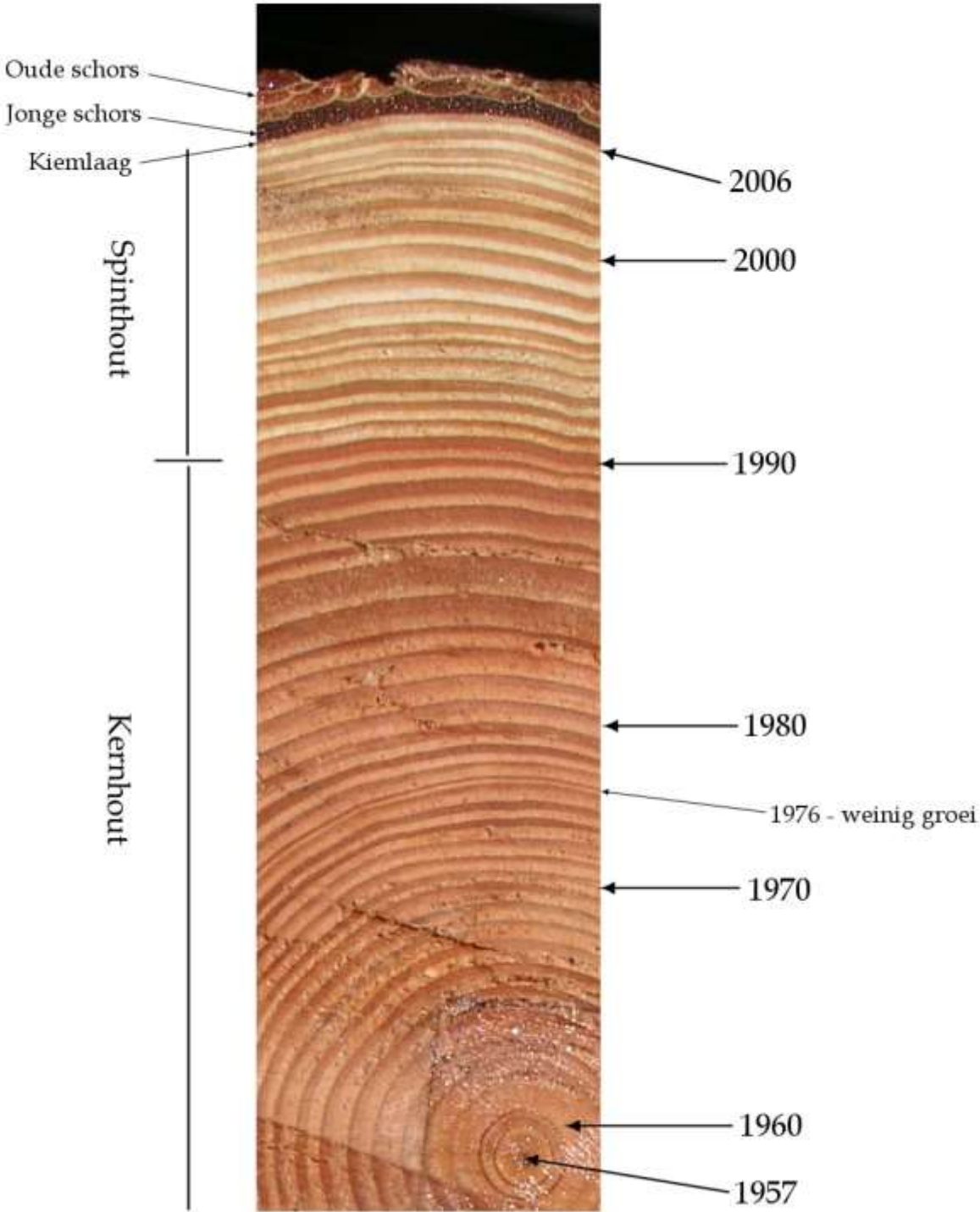
In de Randstad zijn dus meer woningen nodig en daarom zijn hier ook grote woningbouwlocaties aangewezen, net als in stedelijk Brabant, de regio Arnhem-Nijmegen, Zwolle en Groningen. Langs acht gemeenten op de „Oude Lijn” tussen Dordrecht en Leiden bijvoorbeeld staan 170.000 woningen gepland; dat zouden heel veel straatjes erbij zijn.

Woonkernen

In sommige landelijke provincies is met de straatjes-erbij-aanpak juist wel een groot deel van de woningbouwopgave te realiseren, zoals in Friesland (59 procent) en Zeeland (73 procent), Drenthe (36 procent) en Limburg (45 procent), zegt het PBL.

Voor kleine gemeenten in de regio is een

Nrc
24 09 2024

De Dommel boven Sint-Oedenrode

LANDSCHAPPEN IN NEDERLAND ZIJN GEEN GROEN BILJARTLAKEN

De Dommel boven Sint-Oedenrode

LANDBOUWTRANSITIE
ENERGIETRANSITIE
KLIMAATADAPTATIE
WONINGBOUW
NATUURONTWIKKELING
WATERRETENTIE
BEDRIJFVIGHEID
RECREATIE

EN DE GROTE VRAGEN VAN DEZE TIJD ZIJN RUIMTEVRAGEN

LANDBOUWTRANSITIE
ENERGIETRANSITIE
KLIMAATADAPTATIE
WONINGBOUW
NATUURONTWIKKELING
DEFENSIE BELANG
WATERRETENTIE
BEDRIJVIGHEID
RECREATIE

ruimte en milieu / nieuws

Onderzoek: inbreiden veel goedkoper

Een nieuwe woonwijk binnen de bestaande bebouwing draagt tot vijf keer meer bij aan de gemeentelijke welvaart dan nieuwbouw in een weiland.

✍ Michiel Maas 📅 07 april 2023

Vacatures

Strategisch Business Controller

JS Consultancy

Senior projectleider civiel / Regisseur
civiele projecten

Gemeente Urk

Technisch Manager

DE BINNENSTAD KRIJGT EEN NIEUWE EN WELKOME DYNAMIEK

1901 DE WONINGWET

‘Rijke man en arme man stonden elkaar aan te kijken. En de arme man zei bleek: “Als ik niet arm was, was jij niet rijk”.

Bertolt Brecht

Nederlanders zijn gemiddeld de rijkste burgers van de Europese Unie

[Nieuws](#) • 19-12-2022 • leestijd 1 minuten • 4784 keer bekeken • [bewaren](#)

© cc-foto: Ali Sabbagh

Het gemiddeld financieel vermogen van Nederlanders bedraagt 176.510 euro. Daarmee zijn ze de rijkste burgers van de Europese Unie. Op de tweede plaats staan Belgen maar die hebben fors minder geld: 121.000 euro. Dat is ruim dertig procent minder. Dat heeft kredietverzekeraar Allianz Trade berekend op basis van onder meer de gegevens van Eurostat, [schrijft De Morgen](#). Vastgoed

GEMIDDELD HET RIJKST MAAR 23% VAN DE HUISHOUDENS KOMT ECHT GELD TEKORT
pensioensparen.

© Getty Images/Stockphoto

Bijna de helft van de Nederlandse huishoudens is financieel kwetsbaar of 'ongezond'

Nauwelijks sparen, een beperkte buffer of een onverwachte rekening die fikse geldzorgen oplevert: bijna de helft van de Nederlandse huishoudens is financieel kwetsbaar of 'ongezond'. Iets meer dan een kwart van de Nederlanders (27 procent) is financieel gezond.

Marloe van der Schrier 29-11-21, 11:47 Laatste update: 29-11-21, 13:53

deVolkskrant

Log in

Abonneren vanaf 2,- per week

Topverhalen vandaag

Opinie

Podcasts

Beter Leven

Cultuur & Media

Foto

Wetenschap

CIJFERS BIJ HET NIEUWS

Steeds meer huishoudens komen geld tekort, gemiddeld inkomen steeg in tweede kwartaal nog wel

Bij steeds meer Nederlanders duurt de maand te lang, zij komen geld tekort. Gemiddeld gaat er bij bijna 1 op de 4...

Serena Frijters en Xander van Uffelen 23 september 2022, 11:19

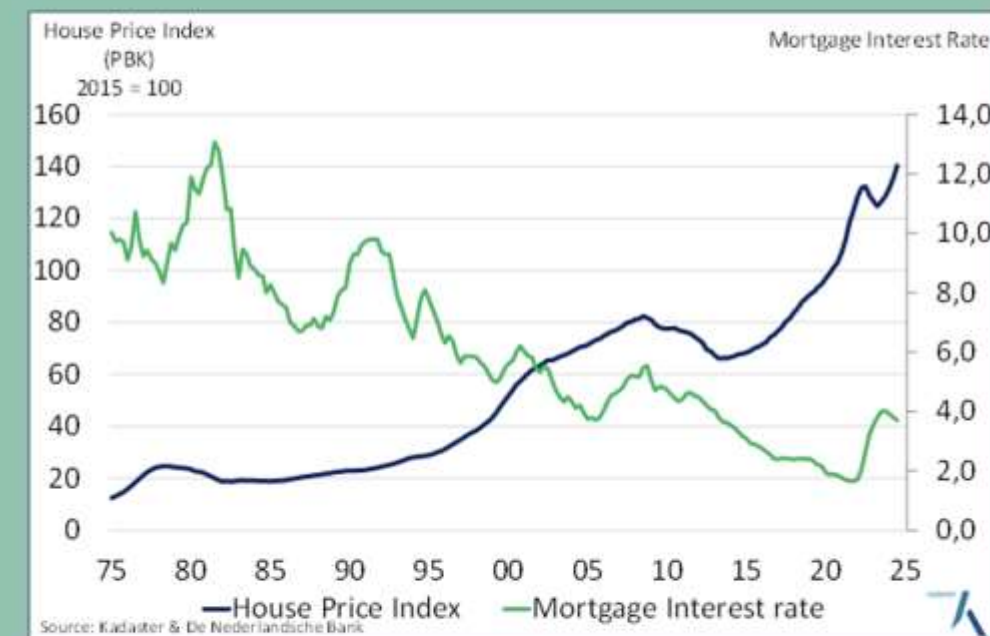
GEMIDDELD BRUTO INKOMEN HUISHOUDENS

2010 : € 71.300,-
2020 : € 75.200,- + 5%

GEMIDDELDE VERKOOPPRIJS KOOPWONING

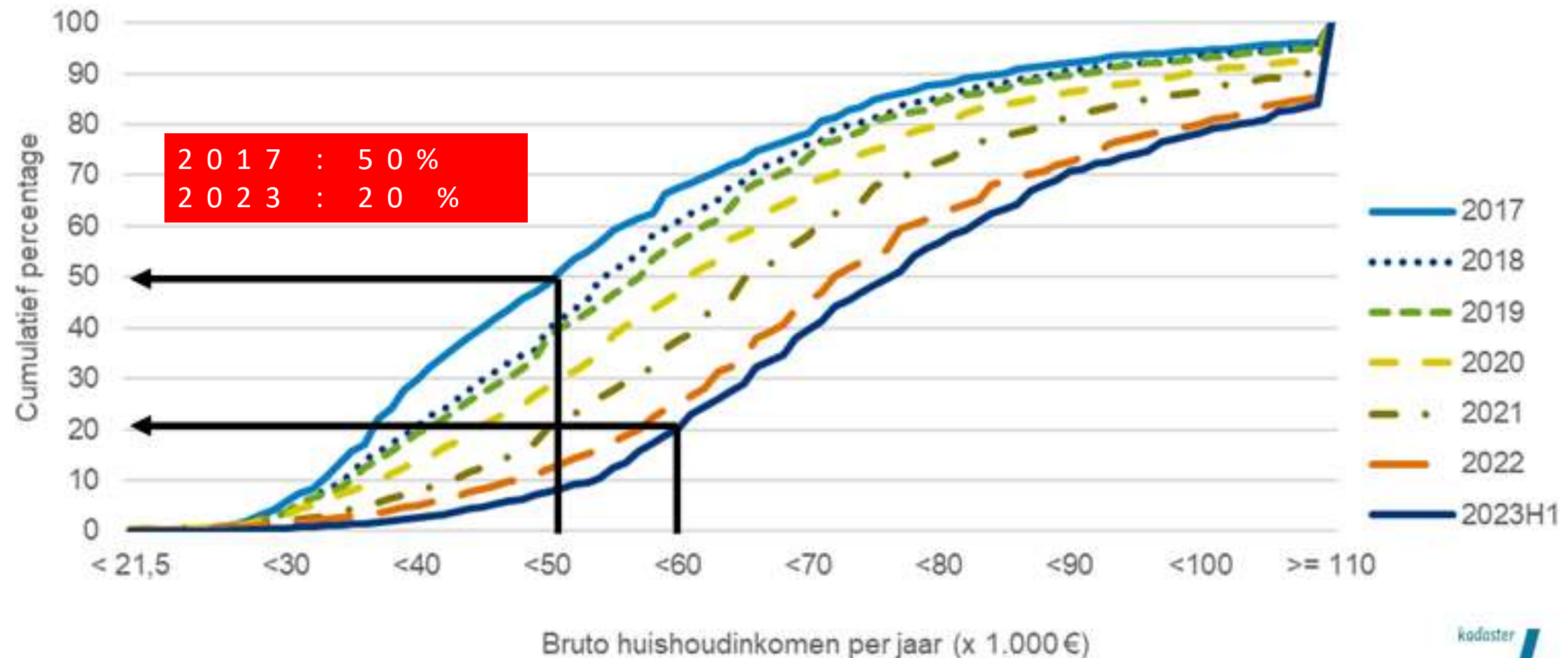
2010 : € 239.530,-
2020 : € 334.488,- + 39%
2024 : € 468.000,- + 95%

bron cbs

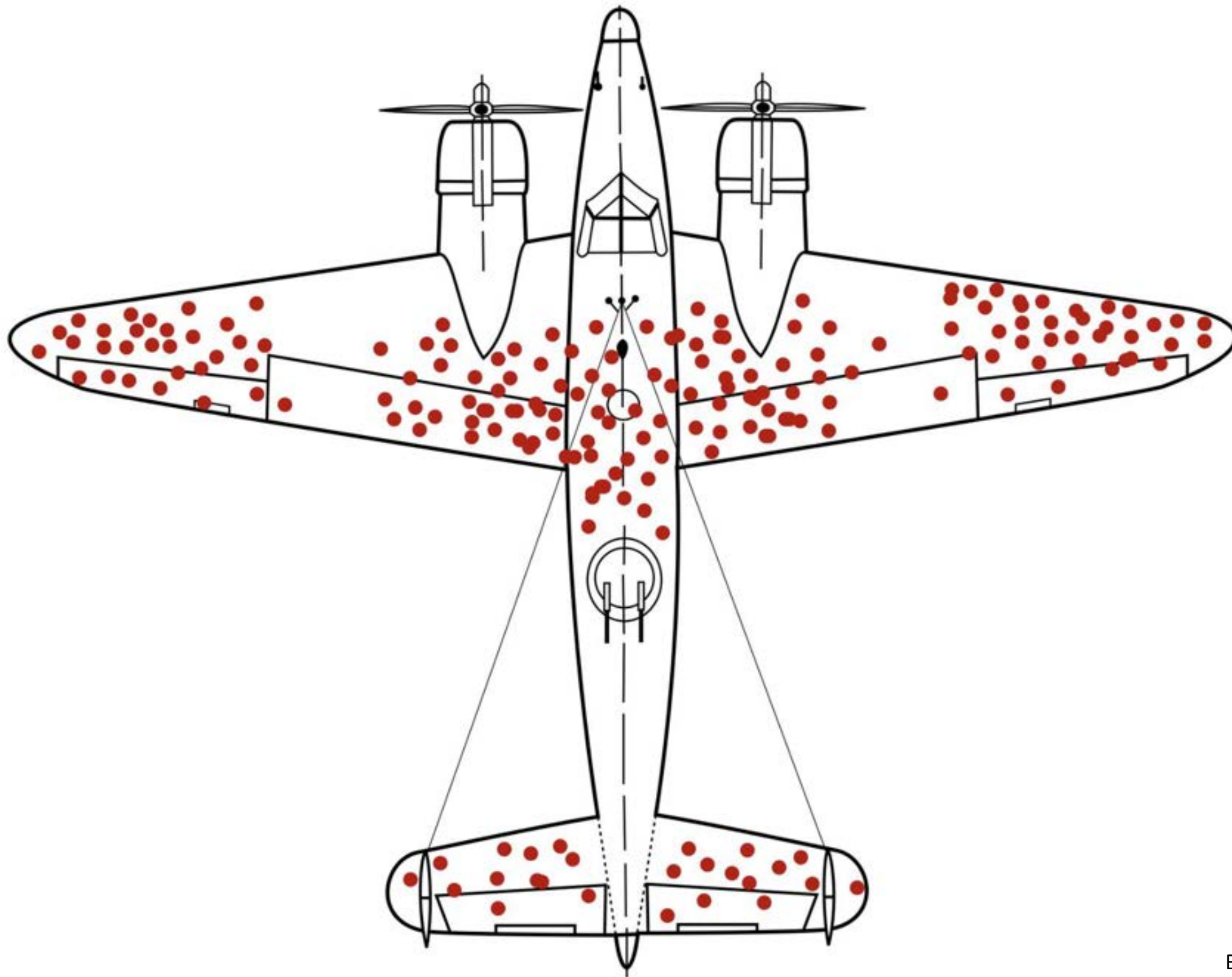

Wat kan men kopen volgens de normen

1. Door strengere hypotheeknormen van de overheid
2. Door sterk stijgende prijzen

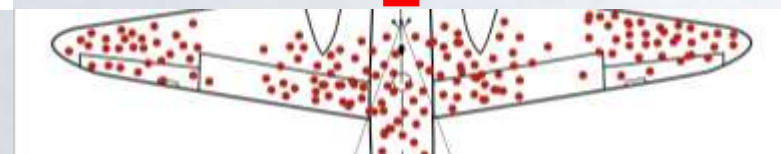
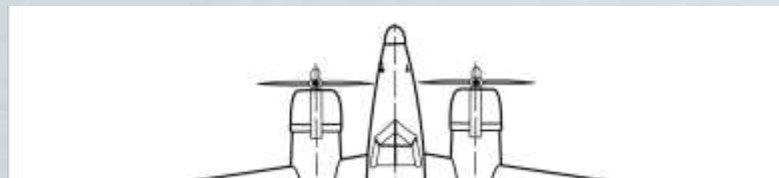

HH MODAAL INKOMEN : 20% VAN HET WONINGAANBOD BESCHIKBAAR

Bron: Martin Grandjean, McGeddon

8 MILJOEN WONINGEN + 1

DE WOONOPGAVE

N E D E R L A N D : E E N C U L T U U R V A N U I T S T E K E N D E V O L K S H U I S V E S T I N G

GROTE KINDERRIJKE GEZINNEN - ➡ - NAAR 40% ALLEENSTAANDE HUISHOUDENS

GEBOORTEGOLF - ➡ - STERKE VERGRIJZING

CENTRALE ROL KERK EN VERENIGINGSLEVEN - ➡ - INDIVIDUALISERING, VEREENZAMING

HOMOGENE MAAKBARE SAMENLEVING - ➡ - MAATSCHAPPELIJKE TWEEDELING

STERKE VERZORGINGSSTAAT - ➡ - GROTER BEROEP OP ZELFREDZAAMHEID

OPVANG IN INSTITUTIES - ➡ - SLUITING ZORGINSTELLINGEN, LEEGSTAND

ALLES IS ANDERS GEWORDEN, BEHALVE NOG ONZE WOONWIJKEN

1970 – 1990 STADSVERNIEUWINGSPROJECTEN

VAN HET AARDGAS AF -

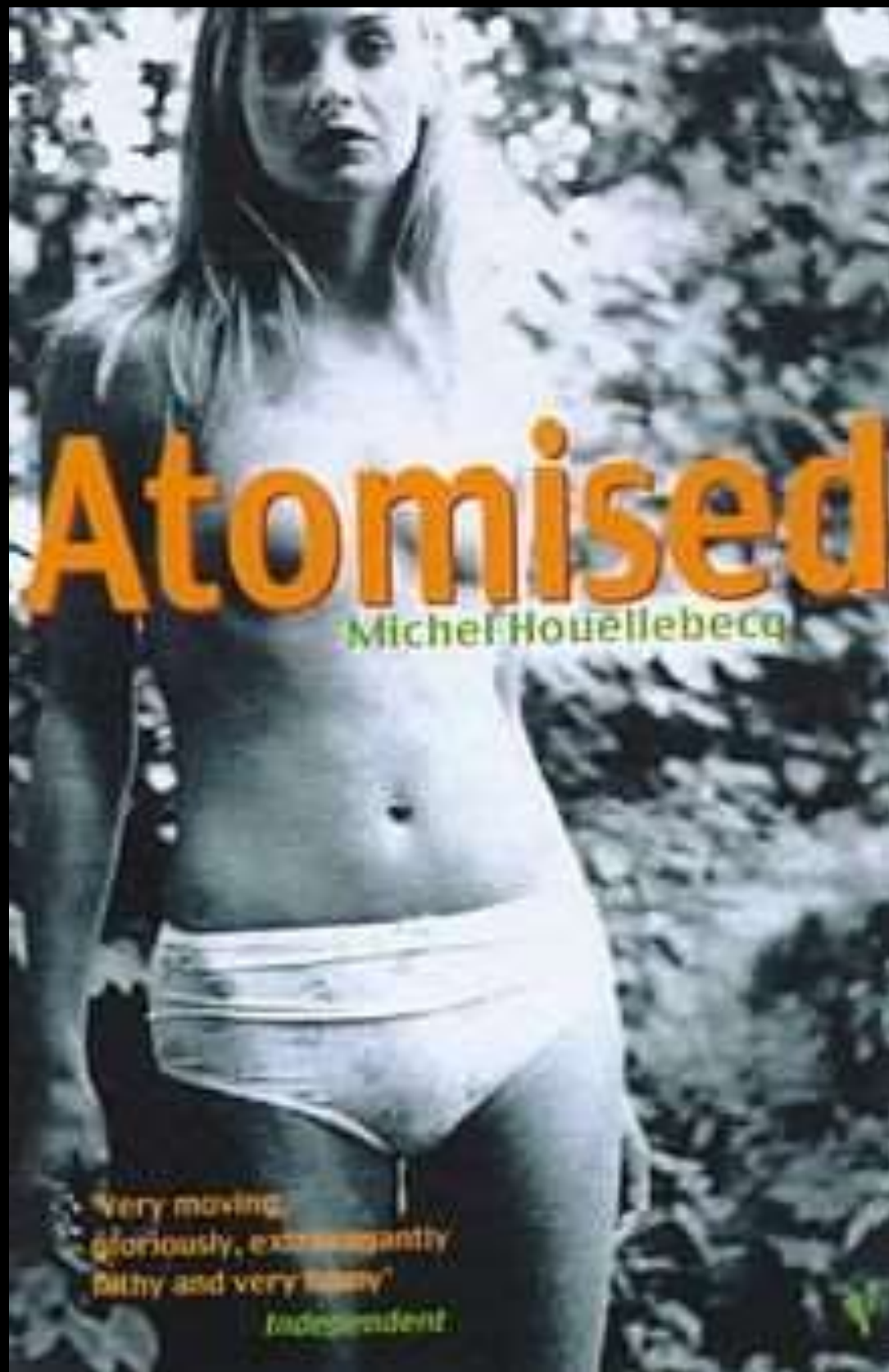
WIJ EN DE WIJKGEDACHTE . . .

DE TIJD IS RIJP VOOR EEN NIEUWE
GOLF VAN STADSVERNIEUWING

- ZONNEPANELEN OP DE DAKEN
- AANPAKKEN HITTESTRESS
- AANPASSINGEN MOBILITEIT
- CIRCULAIR BOUWEN
- LEEGSTAND WINKELSTRATEN
- TEKORT WONINGEN STARTERS/MIDDENGROEPEN
- 40% EENPERSOONSHUISHOUDENS
- STERKE VERGRIJZING
- 10% VOLWASSENEN STERK VEREENZAAMD
- MAATSCHAPPELIJKE TWEEDELING
- AANPAK SCHULDENPROBLEMATIEK
- GROTER BEROEP OP ZELFREDZAAMHEID
- SLUITING ZORGINSTELLINGEN, LEEGSTAND
- COMBINATIES WONEN/WERKEN NODIG
- 12% VOLWASSENEN IS LAAGGELETTERD

Tussen 1970 en 1990 vond een ongekennde vernieuwing plaats van vooroorlogse buurten in de grotere steden van ons land. Wat begon als 'bouwen voor de buurt', het protest tegen grootschalige kaalslag, kennen we nu als de 'stadsvernieuwing'.

'The universe is nothing but a furtive arrangement of elementary particles.

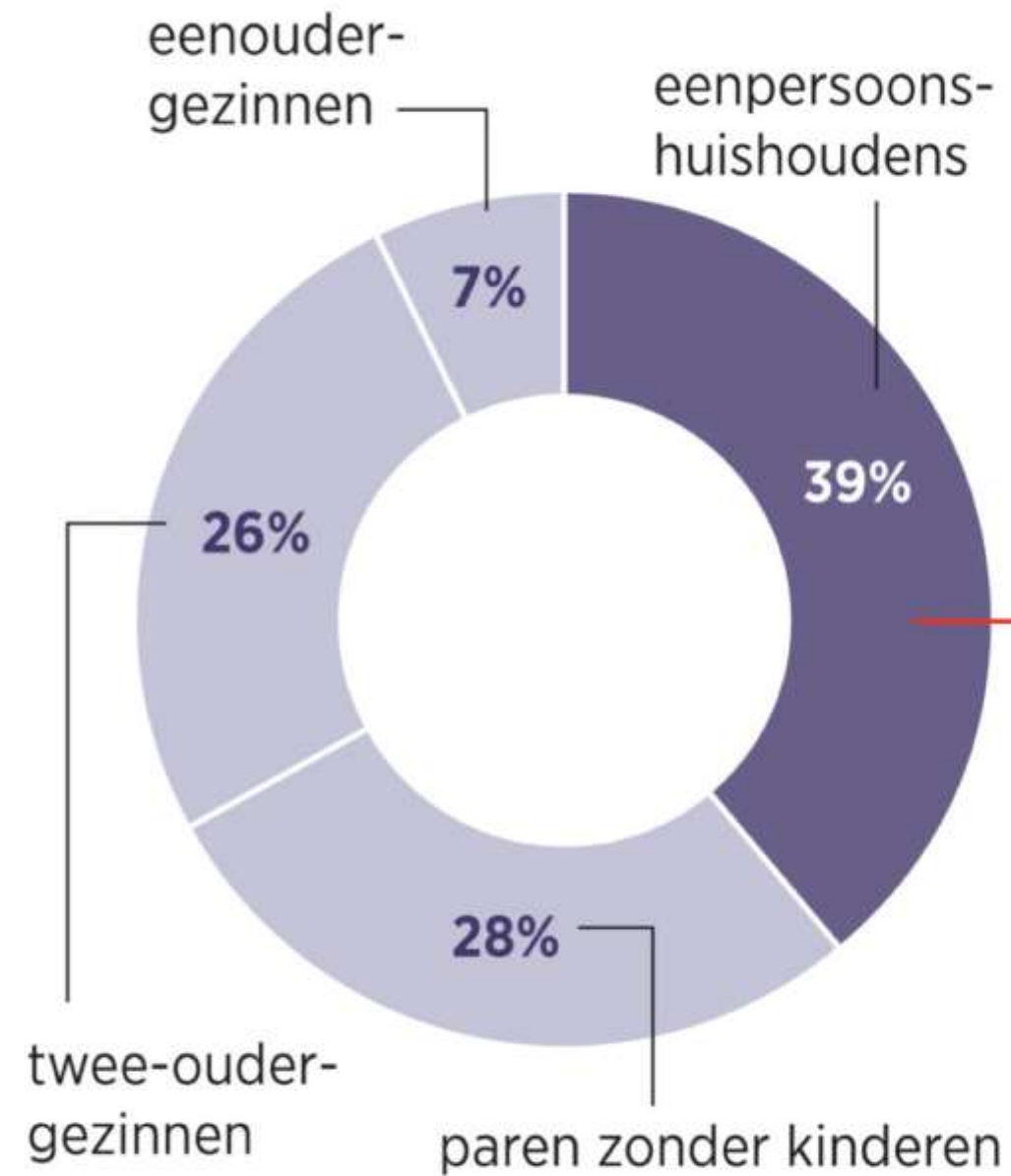
A figure in transition toward chaos.
That is what will finally prevail.'

Michel Houellebecq

Samenstelling huishoudens

in procenten, 2020

IN POPULAIRE
STADSWIJKEN 50%

©TROUW | BRON: KAW

Beeld Sander Soewargana
Photo by: Beeld Sander Soewargana

Steeds meer mensen leven zonder liefdespartner (en zijn vaak gelukkiger)

Liefde van de toekomst Antropoloog *Roanne van Voorst* schrijft deze zomer over liefde en seks in de toekomst. In deze aflevering: steeds meer mensen hebben (en willen) geen liefdespartner. Is dat erg?

11 augustus 2021 Leestijd 5 minuten

- het aantal singles in ons land groeit zo snel, dat over niet al te lange tijd **de meeste Nederlanders langdurig of zelfs levenslang vrijgezel** zullen zijn.
- In steden als Amsterdam en Rotterdam woont nu al iets minder dan **de helft van de inwoners alleen én heeft geen liefdesrelatie.**

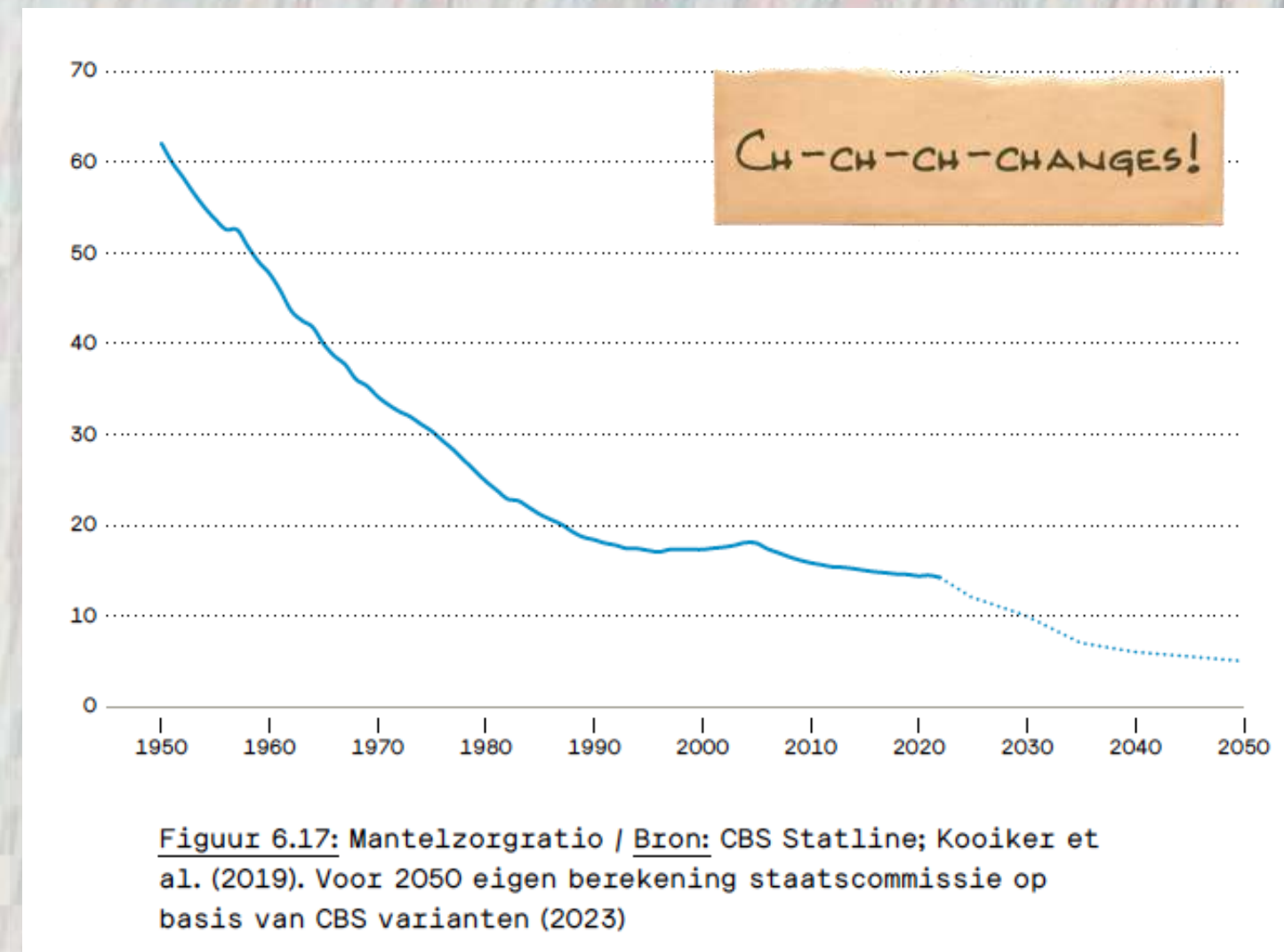
Sociale omgeving

	Zuidplein / Zuiderpark / Wielewaal	Tarwewijk	Carnisse	Zuidwijk / Charlois Zuidrand	Oud-Charlois	Pendrecht	gebied Charlois	Rotterdam
<i>(Zeer) ernstig eenzaam</i>								
19 jaar en ouder	18% (11-24%)	15% (8-23%)	20% (12-28%)	21% (14-27%)	17% (10-24%)	14% (7-20%)	17% (14-20%)	14% (14-15%)
19-65 jaar	18% (9-26%)	16% (8-24%)	20% (11-29%)	22% (14-30%)	16% (8-24%)	13% (6-21%)	17% (14-21%)	15% (14-16%)
65 jaar en ouder	18% (10-26%)	9% (2-15%)	20% (11-28%)	18% (10-26%)	22% (13-30%)	16% (8-24%)	18% (14-21%)	13% (11-14%)
<i>Matig tot zeer ernstig eenzaam</i>								
19 jaar en ouder	57% (49-65%)	62% (53-71%)	63% (54-72%)	57% (49-65%)	58% (49-67%)	64% (55-73%)	61% (57-64%)	51% (50-52%)
19-65 jaar	54% (43-65%)	63% (52-73%)	64% (53-74%)	59% (50-69%)	57% (47-68%)	65% (55-76%)	61% (57-66%)	50% (49-52%)
65 jaar en ouder	63% (53-73%)	56% (45-67%)	56% (46-67%)	49% (39-59%)	65% (56-75%)	60% (50-70%)	57% (53-61%)	53% (51-54%)
<i>Emotioneel eenzaam</i>								
19 jaar en ouder	43% (35-51%)	44% (34-54%)	49% (39-58%)	46% (38-54%)	42% (33-52%)	47% (37-56%)	45% (41-49%)	37% (36-39%)
19-65 jaar	42% (31-53%)	44% (33-55%)	50% (39-61%)	46% (36-56%)	41% (30-52%)	47% (36-58%)	45% (41-50%)	38% (36-39%)
65 jaar en ouder	45% (34-56%)	39% (28-50%)	37% (26-47%)	45% (35-55%)	50% (40-61%)	45% (35-56%)	45% (40-49%)	36% (35-38%)
<i>Sociaal eenzaam</i>								
19 jaar en ouder	54% (46-63%)	59% (50-69%)	58% (49-68%)	55% (47-63%)	55% (46-64%)	60% (51-69%)	57% (53-61%)	50% (49-51%)
19-65 jaar	51% (40-62%)	60% (50-71%)	58% (48-69%)	55% (45-65%)	53% (43-64%)	59% (48-70%)	57% (52-62%)	49% (48-51%)
65 jaar en ouder	62% (51-73%)	48% (37-59%)	55% (44-65%)	54% (45-64%)	67% (58-77%)	64% (54-74%)	59% (54-63%)	53% (51-54%)
<i>Ontvangt weinig sociale steun</i>								
19 jaar en ouder	4% (1-7%)	7% (1-12%)	5% (1-9%)	11% (6-17%)	10% (5-16%)	2% (0-4%)	7% (5-9%)	5% (5-6%)
19-65 jaar	-	7% (1-13%)	5% (1-9%)	13% (7-20%)	11% (4-17%)	-	7% (5-10%)	5% (5-6%)
65 jaar en ouder	-	-	6% (1-11%)	6% (1-11%)	8% (2-14%)	6% (1-12%)	6% (3-8%)	4% (4-5%)
<i>Ooit slachtoffer van huiselijk geweld</i>								
19-65 jaar	12% (5-18%)	11% (5-18%)	9% (4-14%)	12% (6-18%)	7% (2-12%)	6% (1-11%)	9% (7-12%)	10% (9-11%)
<i>Afgelopen jaar slachtoffer van huiselijk geweld</i>								
19-65 jaar	-	-	3% (0-6%)	1% (0-3%)	0% (0-0%)	-	1% (0-2%)	1% (1-2%)
<i>Afgelopen 5 jaar slachtoffer huiselijk geweld</i>								
19-65 jaar	-	6% (1-11%)	5% (1-9%)	6% (0-11%)	3% (0-7%)	-	4% (2-6%)	3% (3-4%)

Vervolg op volgende pagina

II - Gevolgen demografie voor economie en publieke voorzieningen

- Stagnerende productiviteit, hardnekkige arbeidsmarktkrapte, met name in publieke sector
- Arbeidsmigratie biedt slechts beperkt oplossing voor tekorten en is afhankelijk van type migratie
- Sterker beroep op sociale zekerheid door vergrijzing en groei eenpersoonshuishoudens.
- Stijgende zorgvraag, minder aanbod; toenemende eenzaamheid
- Schaarste; solidariteit tussen generaties onder druk

KLIMAAT

IPCC: uitstoot moet direct omlaag

Huidig klimaatbeleid schiet tekort om onder anderhalve graad opwarming te blijven, constateert het IPCC in een nieuw rapport.

Door onze redacteur
Marcel aan de Brugh

AMSTERDAM. De mens moet z'n uitstoot van broeikasgassen onmiddellijk en vergaand beperken, wil hij de opwarming van de aarde nog kunnen beperken tot 1,5 graad Celsius. Maar tot nog toe neemt die uitstoot alleen maar verder toe. Het huidige beleid om de uitstoot terug te dringen is volstrekt onvoldoende. Op basis daarvan zal de opwarming aan het eind van de eeuw ruim 3°C bedragen.

Dat berekent het klimaatpanel van de Verenigde Naties (IPCC) in een maandag verschenen rapport over het aanpakken van klimaatverandering. Het is het derde rapport dat het IPCC in een nieuwe reeks heeft uitgebracht. Afgelopen augustus verscheen het eerste rapport, over de stand van zaken van de klimaatwetenschap. Het tweede rapport, uit februari, ging over aanpassingen aan het veranderende klimaat. Het nu ge-

publiceerde rapport is het meest gevoelige, want het maakt duidelijk wat beleidsmakers moeten doen.

In 2015 is in het Parijse klimaatakkoord vastgelegd de opwarming te beperken tot ver onder de 2°C, en liefst tot 1,5°C. Inmiddels is de aarde met gemiddeld 1,1°C opgewarmd, en nua nemen op veel plekken op de wereld de extreme gebeurtenissen (hittegolven, droogtes, hoosbuien, overstromingen) toe. Komt de opwarming boven de 2°C uit, dan zal de zeespiegel wereldwijd de komende eeuwen waarschijnlijk met vele meters stijgen.

Stoppen met kolen, olie en gas

Om onder de 1,5°C opwarming te blijven zal de mens, veel sneller dan nu gebeurt, moeten stoppen met het verbranden van kolen, olie en gas. Het energiesysteem zal vergaand moeten elektrificeren, waarbij de elektriciteit van duurzame bronnen (wind, zon, water) afkomstig is. De inrichting van steden zal ingrijpend moeten veran-

deren, met meer ruimte voor wandelen en fietsen, meer groen en waterpartijen, met klimaatneutrale woningen, en herbruikbare materialen.

Het nu gepubliceerde rapport bevat veel cijfers, rekensommen en scenario's. De uitstoot van broeikasgassen was in 2019 toegenomen tot 59 gigaton (Gt) CO₂-equivalenten per jaar. Dat is ruim de helft meer dan in 1990. Wetenschappers hebben berekend hoeveel extra CO₂ de mens nog mag uitstoten, het zogeheten koolstofbudget, voordat de opwarming 1,5°C heeft bereikt. Dat is 500 Gt. Op basis van de huidige uitstoot is dat binnen 8,5 jaar bereikt. Volgens het rapport zal alleen al de bestaande infrastructuur voor fossiele brandstoffen van 2018 tot het geraamde einde van zijn levensduur 660 Gt CO₂ uitstoten. Met alle plannen die er bestaan voor nieuwe elektriciteitscentrales die draaien op fossiele brandstoffen, komt daar nog eens 850 Gt CO₂ bij.

Van de 1.202 toekomstscenario's

die in de wetenschappelijke literatuur zijn beschreven, en die voor dit rapport zijn bestudeerd, zijn er honderd waarbij de opwarming onder de 1,5°C blijft. Om dat te bereiken zal de uitstoot van CO₂ halverwege deze eeuw moeten zijn teruggebracht naar 0, en de rest van de broeikasgassen zal in de tweede helft van deze eeuw op 0 uit moeten komen. Omgerekend betekent het dat de uitstoot tot 2030 met minstens een derde moet zijn teruggebracht, om de enorme opgave in de daarop volgende twintig jaar realiseerbaar te houden.

Lichtpuntjes

Het kan ook dat de opwarming tijdelijk over de 1,5°C gaat, maar gaandeweg deze eeuw toch weer wordt teruggedrongen tot onder die grens. Dat kan door bijvoorbeeld grootschalige herbebossing (bomen halen CO₂ uit de lucht), of door technologieën die selectief CO₂ uit de lucht slurpen.

Het rapport bevat ook lichtpuntjes.

De prijzen van wind- en zonne-energie, en van batterijen voor elektrische auto's, zijn sterk gedaald. Steeds meer landen maken wetten en beleidsregels om de uitstoot van broeikasgassen te beperken - anders zou die uitstoot nog eens 6 Gt meer bedragen.

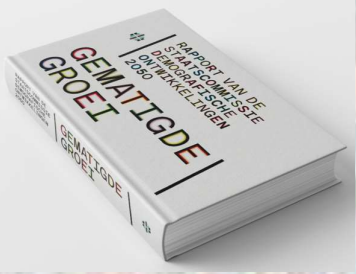
Er zijn ten minste achttien landen waar de uitstoot al meer dan tien jaar daalt. Dat zijn vooral Europese landen, en de Verenigde Staten. Kanttekening is wel dat ze een deel van hun productie hebben uitbesteed aan andere landen, zoals China. Tegelijkertijd gaat er nog meer publiek en privaat geld naar fossiele brandstoffen dan naar het tegengaan van klimaatverandering, en naar aanpassing aan de al opgewarmde aarde. En de belofde 100 miljard dollar die ontwikkelde landen jaarlijks zouden overmaken naar ontwikkelende landen, zoals afgesproken in het Parijs-akkoord, is nog niet bereikt.

[+] **Rapport kwam laat** pagina 2-3

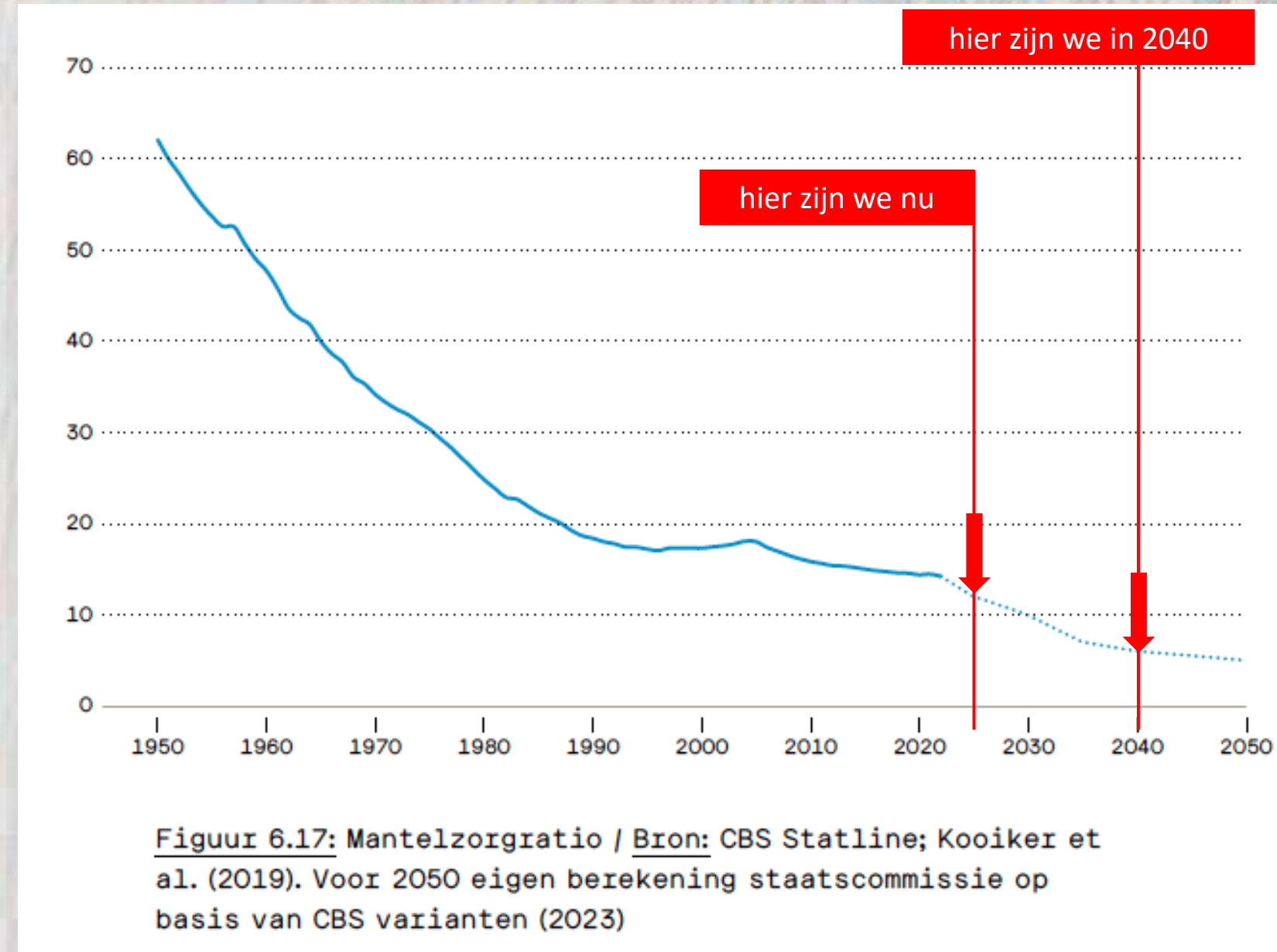

NATUURLIJKE MATERIALEN : CO2 LANGJARIG OPSLAAN IN ONZE GEBOUWDE OMGEVING

Gevolgen demografie voor publieke voorzieningen: zorg

- Door vergrijzing stijgende zorgvraag en meer druk op mantelzorg
- Meer eenzaamheid; meer chronisch zieken (ook door levensstijl)
- Bij ongewijzigd beleid blijven zorguitgaven harder stijgen dan economische groei
- Personeelstekorten lopen op

OUDERENZORG
EEN TOENEMEND AANTAL
THUISWONENDE OUDEREN WORDT
AFHANKELUK VAN MANTELZORG
(AMSTERDAM 22 JULI 2014)

+ 1 MILJOEN WONINGEN : EEN DWINGEND PROGRAMMA VAN EISEN

BEWERK EN VERBETER DE BESTAANDE STAD

BOUW SNEL, BETAALBAAR EN FLEXIBEL

SPEEL IN OP EEN VERANDERENDE DEMOGRAFIE

GEEN CO₂ UITSTOOT, CIRCULAIRE MATERIALEN

VERBETER DE OPENBARE RUIMTE, MEER GROEN

BOUW GEEN WONINGEN MAAR GEMEENSCHAPPEN

DE OPKOMENDE POPULARITEIT VAN HET KNARRENHOF

voorbeeldinpassing Irenestraat

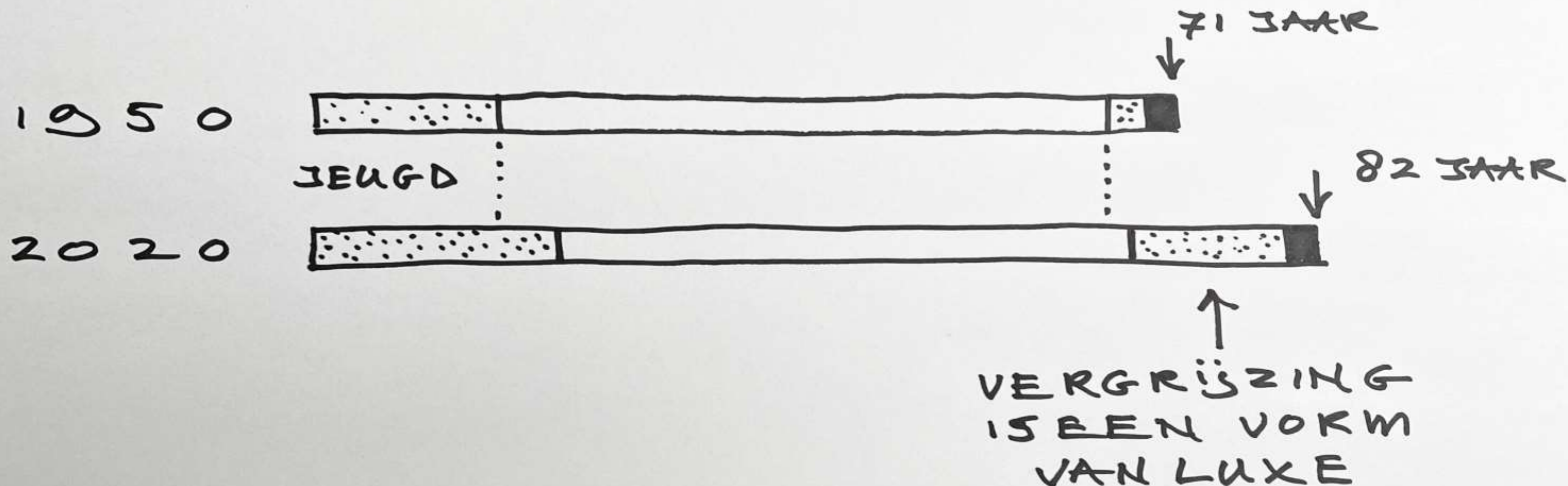
voorbeeldinpassing Lindenhof

klooster-achtige opzet: een gebouw met een veelheid ontmoetingsmogelijkheden

MOTOREN VAN VERANDERING

DE LEVENSVERVERWACHTING

VERGRIJZING BIEDT DE SLEUTEL TOT ZINVOLLE VERANDERING

**DE WOONVRAAG IS EEN ZORGVRAAG
IN DE BESTAANDE GEBOUWDE OMGEVING**

1 MILJOEN = 12,5% VAN 8 MILJOEN

BOUW EEN STAD WAAR AL EEN STAD IS

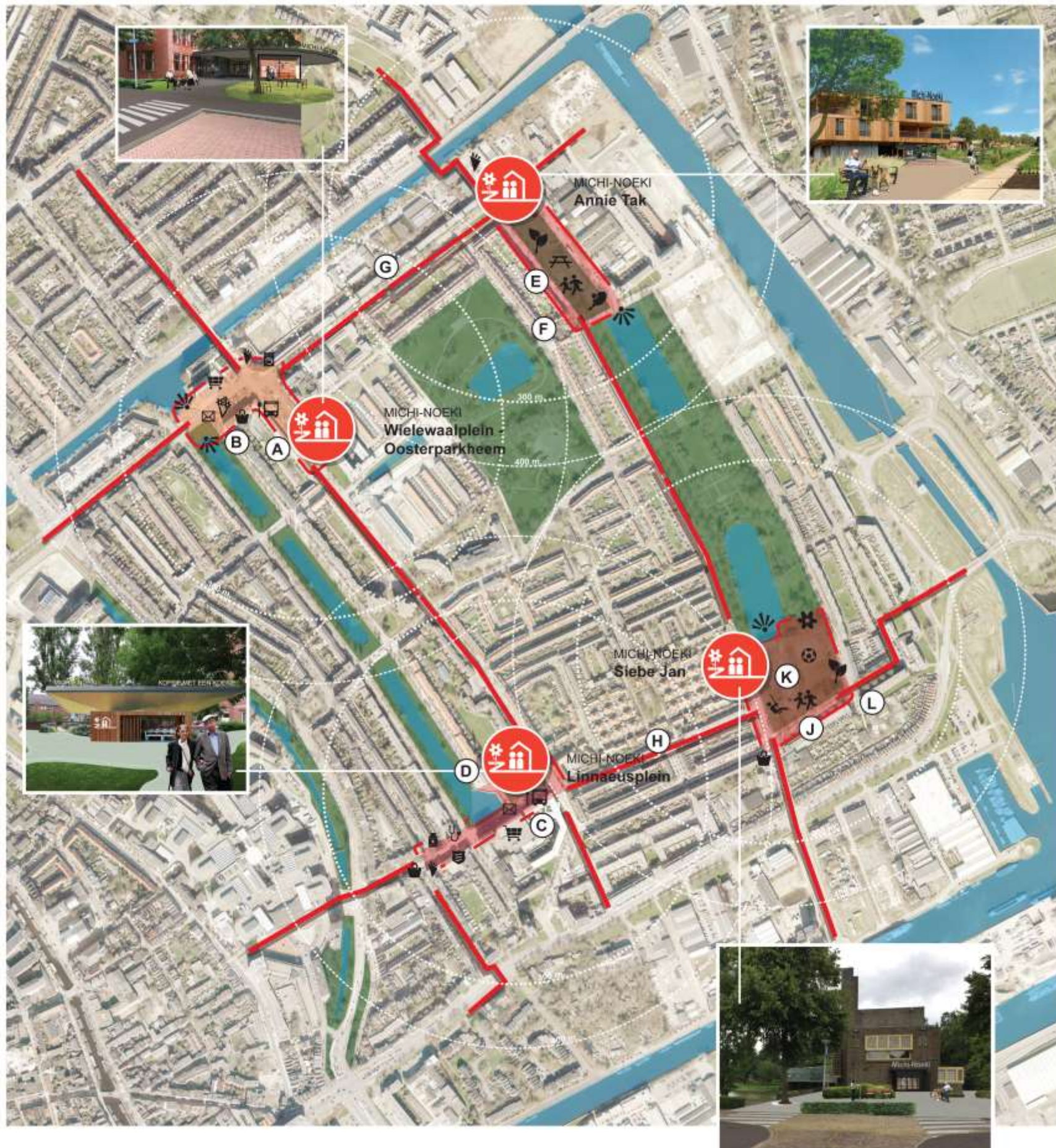
**BOUW GEEN WONINGEN MAAR
GEMEENSCHAPPEN**

BOUW EEN STAD WAAR AL EEN STAD IS

STADSVERNIEUWING : NU GERICHT OP ENERGETISCHE EN SOCIALE VERDUURZAMING

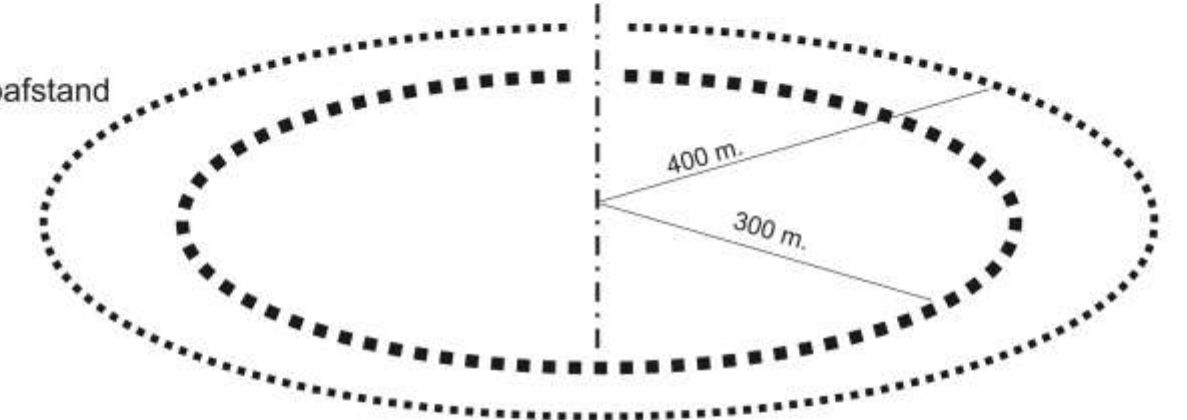

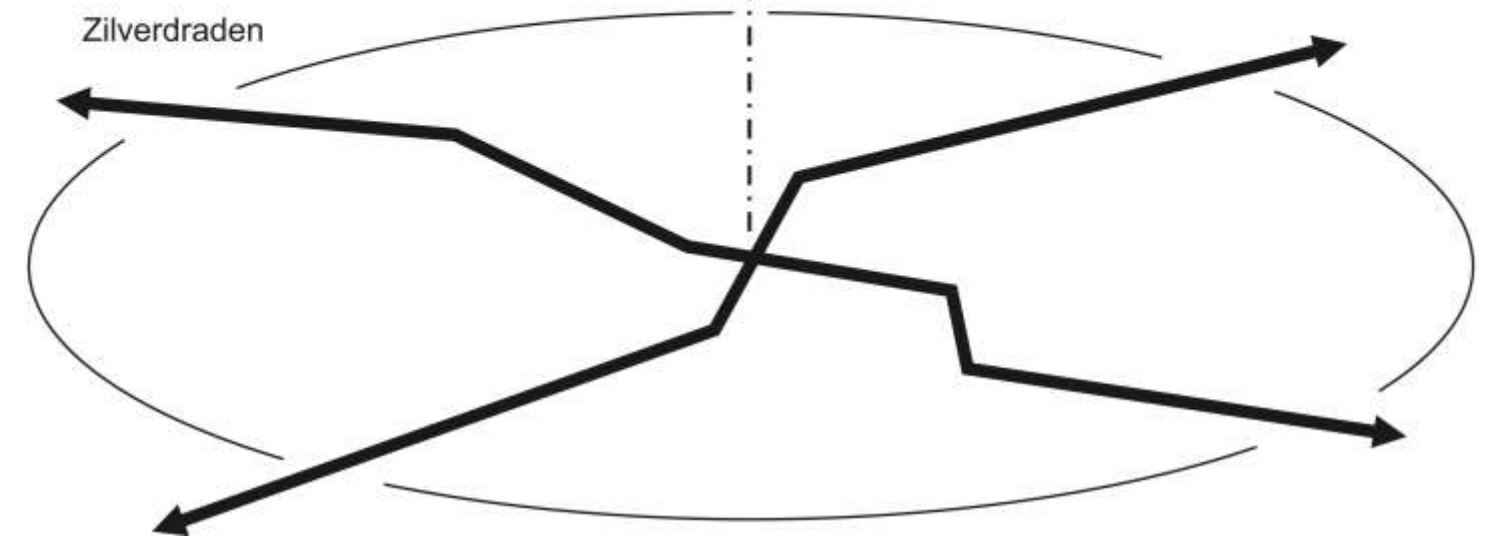
MICHI - NOEKI
Koffie op 't hoekie

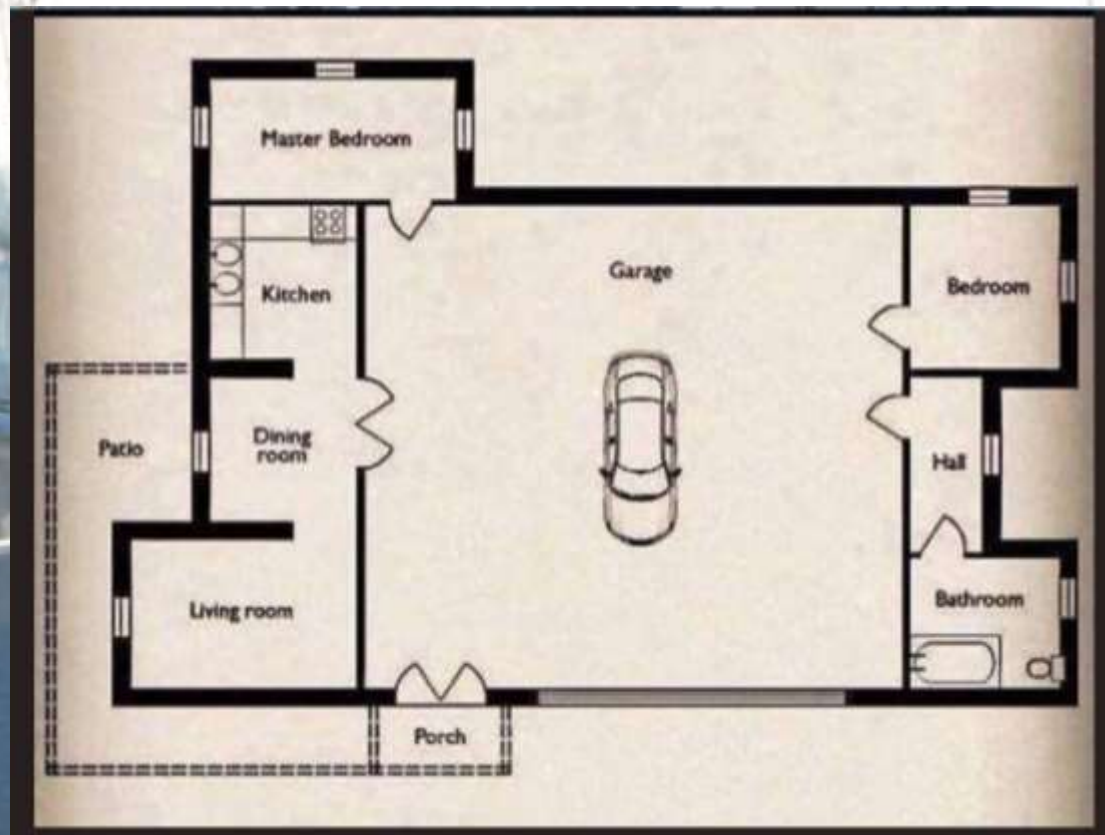

Loopafstand

Zilverdraden

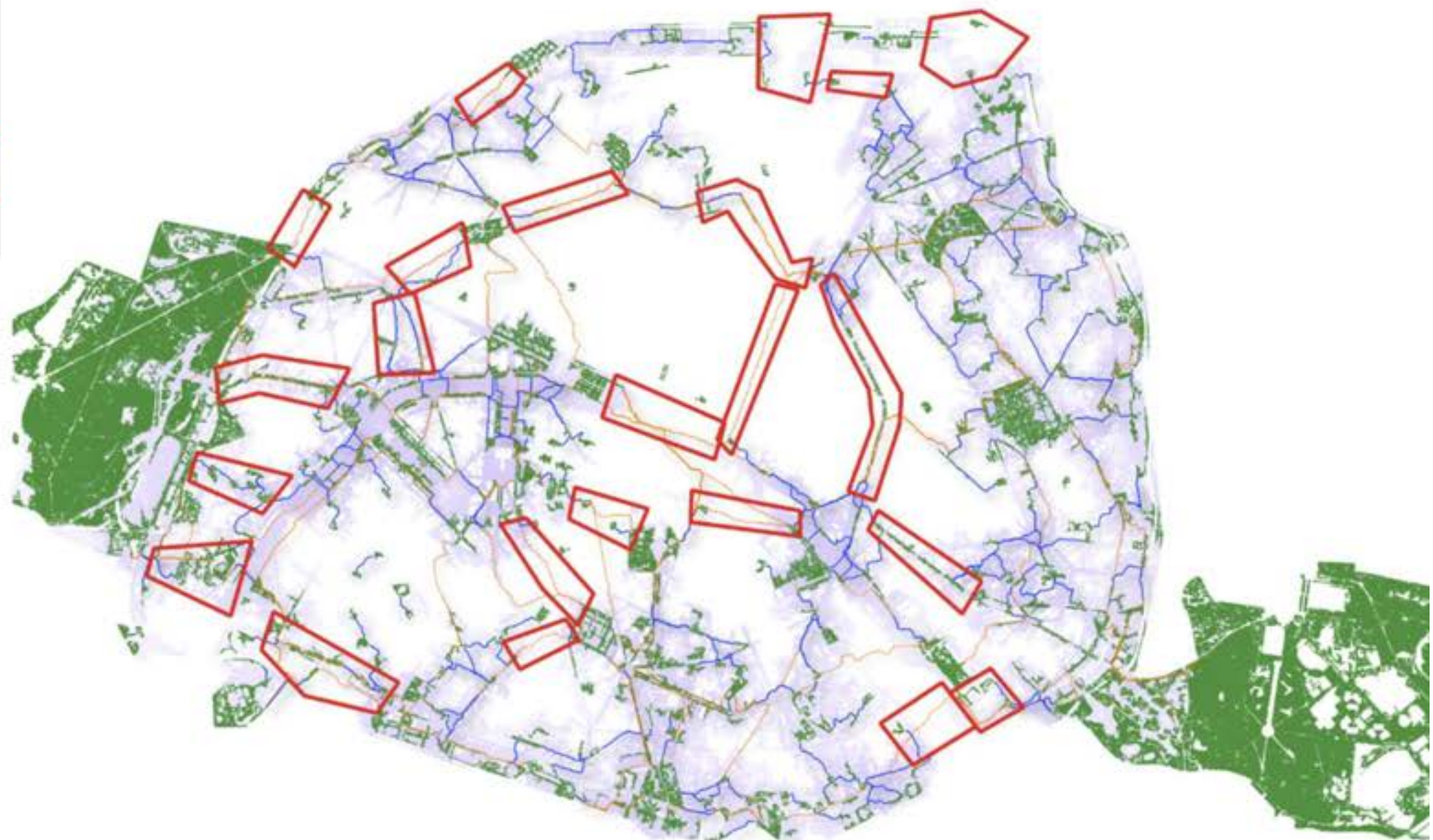
R U I M T E M A K E N

HET BELANG VAN DE OPENBARE RUIMTE : PROJET DES ESPACES CIVILISÉS PARIS

Figure 7 : Avenue Foch

2/ Chemins de la nature Paris 2020 : quels manques dans la connaissance des continuités écologiques ?

Figure 7 : Grand Parc des 3 Plateaux de l'Est parisien - partie ouest (Institut Paris Région - <https://www.institutparisregion.fr/amenagement-et-territoires/projets-pilotes-pour-une-metropole-nature/>)

PROJET DES ESPACES CIVILISÉS PARIS

WONEN
ONTMOETING
GROEN
WATER
ECONOMIE
MOBILITEIT
ENERGIE

PROJET DES ESPACES CIVILISÉS PARIS

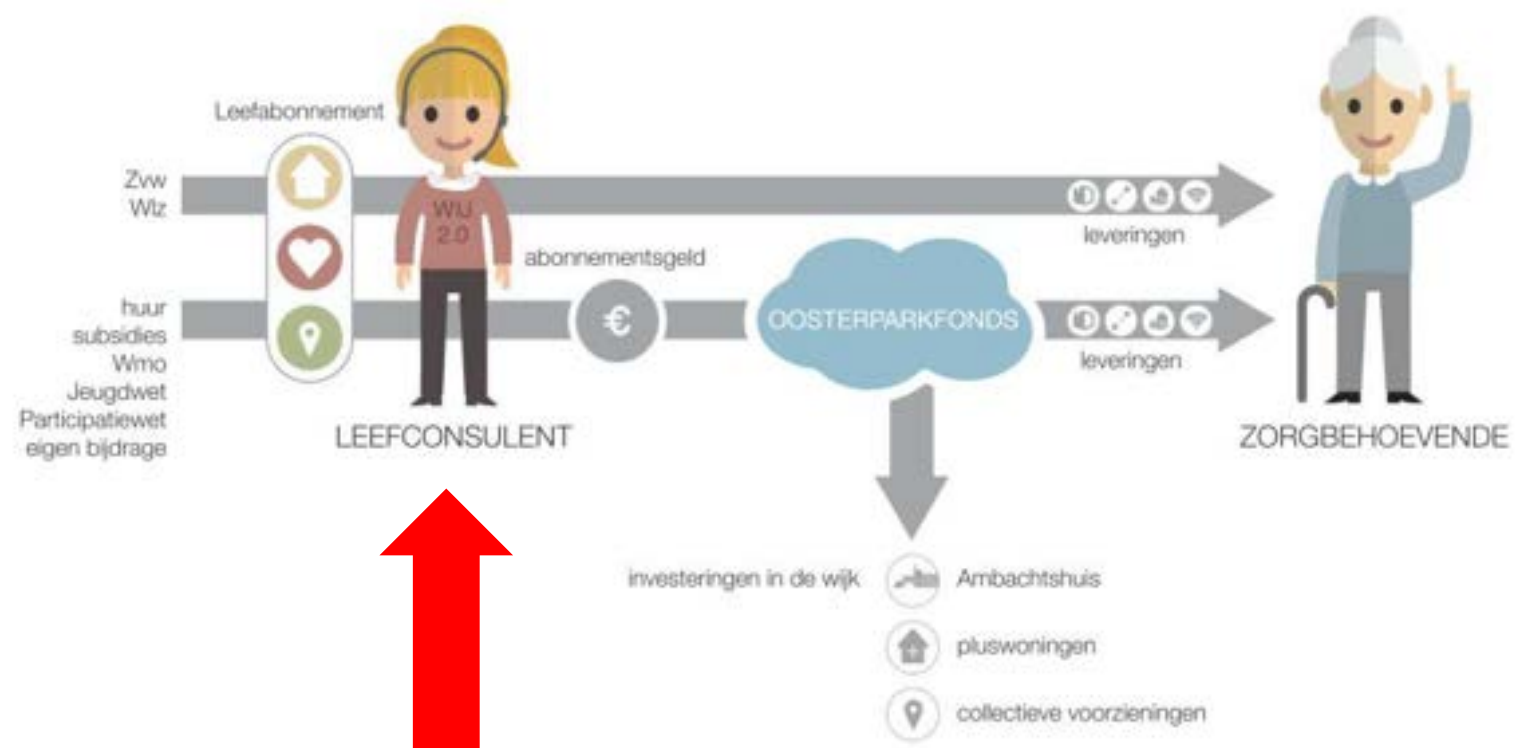

STADSVERNIEUWING : BESTAANDE WONINGEN WORDEN VERDUURZAAMD EN GESPLITST

KLEINERE, BETAALBARE
WONINGEN, GENERATIES
MENGEN

ER ZIJN 5 MLN GRONDGEBONDEN WONINGEN EN 2,7 MLN GEZINNEN MET KINDEREN

Log uit

Leefabbonnement Mijn overzicht Mijn financiële overzicht Instellingen Contact

Mijn Leefabbonnement
Jannie

 €640 per maand
 €48 per maand
 €55 per maand

	IN	UIT
27-09-2017 rollator		€ 129,00
26-09-2017 huur woning Zonnebloemstraat		€ 450,00
26-09-2017 huurderskorting woning Zonnebloemstraat	€ 50,00	
26-09-2017 Ambachtshuis		€ 12,00
26-09-2017 hobbykamer		€ 14,50
26-09-2017 huishoudelijke hulp		€ 180,00
gepland		
26-10-2017 huur woning Zonnebloemstraat		€ 450,00
26-10-2017 huurderskorting woning Zonnebloemstraat	€ 50,00	
26-10-2017 Ambachtshuis		€12,00

 5 dagen tot je nieuwe bundels ingaan

waar kan ik je mee helpen?

BEGELEID OUDEREN EN ZORGBEHOEVENDEN MET EEN LEEFCONSULENT

Studie New Urban Network
i.o.v Rijksbouwmeester

TWEE MAAL DEZELFDE FLAT

- 20% meer woningen
- Toegevoegde woontypologieën
- Bio-based materialen
- Meer groen in de wijk

TOEVOEGEN VAN KLEINE
BETAALBARE WONINGEN

LVIV OEKRAÏNE

Lviv Chief Architect
Anton Kolomyeytsev

June 27th 2024

NECESSITY IS THE MOTHER OF INVENTION

DE ONTWIKKELING VAN ONZE WOONWIJKEN

Dodge

Chevrolet

Ford

Infiniti

Lincoln

Honda

Nissan

Hyundai

Buick

Mercedes

Porsche

BMW

ONZE LEVENS ZIJN NODELOOS SAAI GEWORDEN

40 Years Difference

AUTO komt van
het Griekse αὐτός
en betekent **ZELF**

WAT WE KUNNEN IS STERK GEVOLUMEERD, WAT WE ONS WENSEN NOG NIET

“Par la maniere dont une societe se comporte avec les vieillards, elle devoile sans equivoque la verite – souvent soigneusement masquee – de ses principes et de ses fins. “» (p. 96)

“Met de manier waarmee een maatschappij omgaat met de ouderen, wordt op ondubbelzinnige wijze blootgelegd - vaak zorgvuldig gemaskeerd - wat de ware principes en doelstellingen ervan zijn.”

Simone de Beauvoir, LA VIEILLESSE, 1970

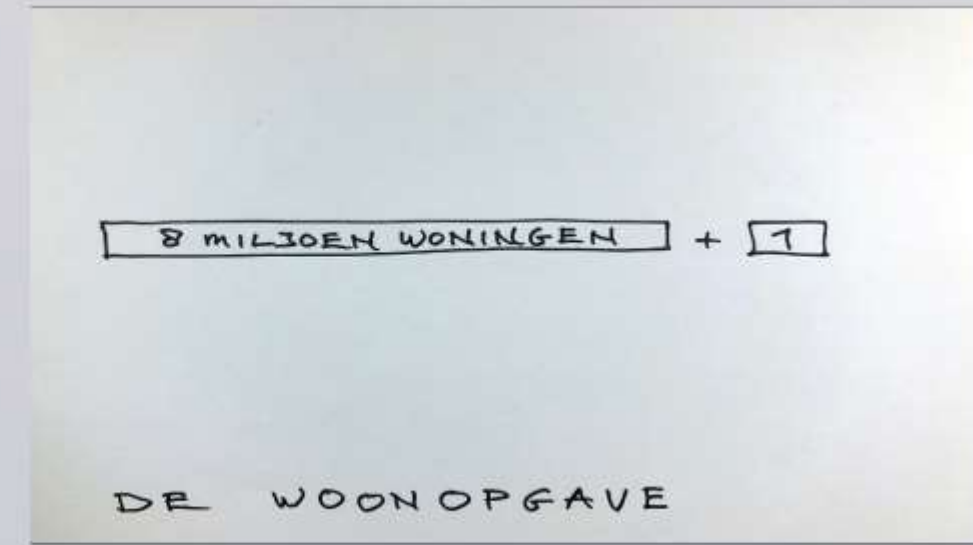

REPAREREN MET GOUD

KINTSUKUROI

(n.) (v.phr.) “to repair with gold”;

the art of repairing pottery with gold or silver lacquer and understanding that the piece is more beautiful for having been broken

DE WEDEROPBOUW VAN ONZE WOONWIJKEN

FLORIS ALKEMADE